

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	DIAGNOZA ZABURZEŃ ZE SPEKTRUM AUTYZMU		
Kierunek	PEDAGOGIKA SPECJALNA		
Poziom studiów	Jednolite magisterskie		
Kod		Punktacja ECTS	5
Wydział	Nauk Społecznych	Tryb studiów	Stacjonarne/niestacjonarne
Rok studiów	II	Semestr	3
Język przedmiotu	Polski	Moduł	Moduł przedmiotów z zakresu Edukacji i terapii osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu
EFEKTY UCZENIA SIĘ			
Obszary	Efekty przedmiotowe		Odniesienia do efektów kierunkowych
Wiedza	W 1 - zna standardy diagnozy zaburzeń ze spektrum autyzmu,		E.1A.W1. E.2A.W1.
	W 2 - zna metody diagnostyczne w diagnozie zaburzeń ze spektrum autyzmu,		E.1A.W2. E.2A.W1.
	W 3 - zna metody w diagnozie funkcjonalnej osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu,		E.1A.W2. E.2A.W1.
Umiejętności	U 1 - posiada umiejętności różnicowania zaburzeń ze spektrum autyzmu z innymi zaburzeniami,		E.1A.U1. E.2A.U1.
	U 2 - posiada umiejętności rozpoznawania symptomów w funkcjonowaniu dziecka oraz ich zestawienie z objawami osiowymi zaburzenia		E.1A.U1. E.2A.U2.
	U 3 – posiada umiejętność przestrzegania standardów w diagnozie klinicznej,		E.1A.U2. E.2A.U2.
Kompetencje społeczne	K 1 – jest gotów do profesjonalnego rozwiązywania konfliktów interpersonalnych		E.1A.K1. E.2A.K1.
	K 2 – jest gotów do współpracy z nauczycielami i specjalistami		E.1A.K2. E.2A.K1.
	K 3 – jest gotów do autorefleksji nad swoim rozwojem zawodowym		E.1A.K2 E.1A.K1. E.2A.K1.
Forma zajęć:	Wykład, ćwiczenia		
Metody prowadzenia wykładów	wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną, studia przypadku, ćwiczenia, dyskusja		
Metody prowadzenia ćwiczeń	analiza tekstów, dyskusja, metoda przypadków, metoda sytuacyjna, metoda projektu, metody eksponujące		
Forma zaliczenia zajęć	Zaliczenie na ocenę		

Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi Ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania praktycznego	Projekt indywidualny	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	Projekty grupowe	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
		X					x	X				
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)		80					10	10				
TREŚCI MERYTORYCZNE												
Wymagania wstępne												
Cele przedmiotu	<ul style="list-style-type: none"> - Poznanie standardów diagnozy zaburzeń ze spektrum autyzmu - Poznanie metod diagnostycznych w diagnozie zaburzeń ze spektrum autyzmu - Nabycie umiejętności różnicowania zaburzeń ze spektrum autyzmu z innymi zaburzeniami - Poznanie metod w diagnozie funkcjonalnej osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu - Nabycie umiejętności rozpoznawania symptomów w funkcjonowaniu dziecka oraz ich zestawienie z objawami osiowymi zaburzenia 											
Treści merytoryczne przedmiotu	<ul style="list-style-type: none"> - Zaburzenia ze spektrum autyzmu – klasyfikacja dawna i obecna - Objawy osiowe zaburzeń ze spektrum autyzmu - Różnicowanie zaburzeń ze spektrum autyzmu z innymi zaburzeniami - Wczesne modele diagnozowania zaburzeń ze spektrum autyzmu u małego dziecka - Metody diagnozowania zaburzeń ze spektrum autyzmu - Standardy w diagnozie klinicznej - Diagnoza funkcjonalna dzieci i młodzieży z zaburzeniami ze spektrum autyzmu 											
Literatura podstawowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dąbrowska-Kaczorek, M. (2015). <i>Jeśli nie Zespół Aspergera, to co? Różne potrzeby terapeutyczne</i>. W: D. Mazur-Dulęba (red.), <i>Jeśli nie Zespół Aspergera, to co?</i> (9-31), Warszawa: Wydawnictwo Fraszka Edukacyjna Sp. z o.o. 2. Firth, U. (2008). <i>Autyzm. Wyjaśnienie tajemnicy</i>. Gdańsk: GWP 3. Ławicki, A., (2008). <i>Czy to jest autyzm?</i>. http://www.prodeste.pl/czy-to-jest-autyzm 4. Rajewski, A., (2011). Całościowe zaburzenia rozwojowe. W: S. Pużyński, J. Rybakowski, J. Wciórka (red.), <i>Psychiatria tom II: Psychiatria kliniczna</i> (591-597), Wrocław: Elsevier Urban & Partner. 5. Synapsis, (2009). http://synapsis.org.pl/autyzm/skala 6. Szewczuk-Bogusławska, M. (2015). <i>Nowe kryteria diagnostyczne zaburzeń autystycznych wg DSM-V</i>. W: D. Mazur-Dulęba (red.), <i>Jeśli nie Zespół Aspergera, to co?</i> (35-47), Warszawa: Wydawnictwo Fraszka Edukacyjna Sp. z o.o. 7. World Health Organization, (2000). <i>Klasyfikacja zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania w ICD-10. Opisy kliniczne i wskazówki diagnostyczne</i>. Vesalius 8. Gałęcki P., Pilecki M., Rymaszewska J., Szulc A., Sidorowicz S., Wciórka J., (2018) <i>Kryteria Diagnostyczne Zaburzeń Psychicznych DSM V</i>. Warszawa: Edra Urban & Partner 9. Pisula E. (2021) <i>Autyzm. Przyczyny, symptomy, terapia</i>. Warszawa: Harmonia 											

Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. Chojnika I., Płoski R. (2012) Polska wersja wywiadu do diagnozowania autyzmu ADIR. W: Psychiatria Polska, 2012, tom XLVI, numer 2, strony 249–259 2. Kurzeja T. (2018) ICD 11 Nowa Międzynarodowa klasyfikacja chorób. https://ppp.edu.pl/2019/07/14/icd-11-nowa-miedzynarodowa-klasyfikacja-chorob/ 3. WHO (2009) ICF międzynarodowa Klasyfikacja Funkcjonowania, Niepełnosprawności i Zdrowia. Światowa Organizacja Zdrowia 		
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)			
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Rodzaj aktywności	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
	Wykład	15	9
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	30	18
	Udział w innych formach kontaktu bezpośredniego	18	36
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	10	105
	Przygotowanie prac pisemnych		
	Przygotowanie do ćwiczeń	20	20
	Przygotowanie do egzaminu/kolokwium	20	20
	Wykonanie zadania praktycznego		
	Przygotowanie projektu /prezentacji		
	Inne	12	12
Ogólny bilans czasu pracy studenta		125	125
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		5	5
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie INP: www.inp.uni.opole.pl			
UWAGI:		Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2024/2025	
Koordinator przedmiotu: Prof. dr hab. Ewa Wysocka		Zespół dydaktyczny: Prof. dr hab. Ewa Wysocka	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	NEUROLOGICZNE PODSTAWY ZABURZEŃ ROZWOJOWYCH		
Kierunek	PEDAGOGIKA SPECJALNA		
Poziom studiów	Jednolite magisterskie		
Kod		Punktacja ECTS	5
Wydział	Nauk Społecznych	Tryb studiów	Stacjonarne/niestacjonarne
Rok studiów	II	Semestr	3
Język przedmiotu	Polski	Moduł	Moduł przedmiotów z zakresu Edukacji i terapii osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu
EFEKTY UCZENIA SIĘ			
Obszary	Efekty przedmiotowe		Odniesienia do efektów kierunkowych
Wiedza	<p>W 1 Student zna podstawy neurologii.</p> <p>W 2 Student ma podstawową, uporządkowaną wiedzę dotyczącą opieki neurologicznej nad dzieckiem zdrowym i chorym.</p> <p>W 3 Ma podstawową, uporządkowaną wiedzę na temat przyczyn, rodzajów i stopni uszkodzenia CUN z uwzględnieniem klasyfikacji zaburzeń i chorób ICD-10.</p> <p>W 4 Posiada wiedzę na temat mechanizmów powstawania zaburzeń ze spektrum autyzmu z uwzględnieniem wiedzy z zakresu neurologii dziecięcej.</p>		<p>E.1A.W1.</p> <p>E.1A.W2.</p> <p>E.2A.W1.</p>
Umiejętności	<p>U 1 Potrafi analizować podstawy neurologii.</p> <p>U 2 Potrafi analizować i interpretować biologiczne podstawy rozwoju, określić sygnały ostrzegawcze w przebiegu rozwoju małego dziecka.</p> <p>U 3 Potrafi analizować anatomię i fizjologię układu nerwowego, scharakteryzować zespoły kliniczne neurologiczne występujące w okresie niemowlęcym i ponimowlęcym.</p>		<p>E.1A.U1.</p> <p>E.1A.U2.</p> <p>E.2A.U1.</p>

Kompetencje społeczne	KS 1 Jest gotów do autorefleksji nad rozwojem zawodowym KS 2 Jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych KS 3 Jest gotów do okazywania empatii dzieciom i uczniom potrzebującym wsparcia i pomocy											E.1A.K1. E.1A.K2. E.2A.K2. E.2A.K1. E.2A.K3 E.2A.K4.
Forma zajęć:	Wykład, ćwiczenia											
Metody prowadzenia wykładów	Wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną											
Metody prowadzenia ćwiczeń	analiza tekstów, dyskusja											
Forma zaliczenia zajęć	zaliczenie na ocenę											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi Ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania praktycznego	Projekt indywidualny	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	Projekty grupowe	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
		X						X				
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)		60%						40%				
TREŚCI MERYTORYCZNE												
Wymagania wstępne												
Cele przedmiotu	Kurs ma na celu zapoznanie studenta z problematyką neurologicznych zaburzeń w rozwoju. Szczególny nacisk położony jest na zrozumienie mechanizmów prowadzących do rozwoju zaburzeń ze spektrum autyzmu.											

<p>Treści merytoryczne przedmiotu</p>	<p>Podstawy neuroanatomii (pień mózgu, międzymózgowie, struktury podkorowe, bruzdy i zakrety na powierzchni grzbietowo-bocznej, przyśrodkowej i podstawnej, połączenia). Znaczenie funkcjonalne głównych neuroprzekaźników. Zintegrowanie i specjalizacja funkcjonalna ośrodkowego układu nerwowego. Rozwój mózgowia w ontogenezie: – procesy prawidłowego rozwoju, – czynniki modyfikujące i zniekształcające rozwój w okresie prenatalnym, okołoporodowym i postnatalnym Plastyczność mózgu dziecka i jej przejawy w patologii mózgowia. Schemat badania neuropsychologicznego dziecka w ujęciu eksperymentalno – klinicznym, znaczenie i funkcje diagnozy neuropsychologicznej w zależności od etiologii i mechanizmów patologii mózgu. Typy i rodzaje badań klinicznych w neurologii dziecięcej, znaczenie badań dodatkowych w procesie wczesnej interwencji i planowania pracy terapeutycznej. Charakterystyka wybranych zespołów klinicznych we wczesnej interwencji terapeutycznej (w tym zaburzenia ze spektrum autyzmu, zespoły napadowe, zaburzenia ruchu i postawy, tiki, zaburzenia neurorozwojowe, zaburzenia mowy, zaburzenia zachowania). Wybrane problemy medyczne dotyczące dzieci ze spektrum autyzmu</p>		
<p>Literatura podstawowa</p>	<p>Neurologia praktyczna; A. Prusiński, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2011 Neurologia. Podręcznik dla studentów medycyny; W. Kozubski i P. Liberski; Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2011 Neurologia kliniczna w zarysie; W. Jakimowicz; Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 1981 Sekrety neurologii (The Secrets Series); L. Rolak (red. A. Szczudlik); Elsevier Urban & Partner, 2008</p>		
<p>Literatura uzupełniająca</p>	<p>Borkowska, A.R., Domańska, Ł. Neuropsychologia kliniczna dziecka. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2012. Skibska J., Neuroplastyczność mózgu wsparciem rozwojowym dziecka we wczesnym dzieciństwie, Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Humanitas, Pedagogika 10/2015. Herzyk A. (red): Neuropsychologiczne konsekwencje urazów głowy. Jakość życia pacjentów. Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie – Skłodowskiej, 2003. Pąchalska M., Neuropsychologia kliniczna. Urazy mózgu. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2014.</p>		
<p>Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)</p>			
<p>Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi</p>	<p>Rodzaj aktywności</p>	<p>Studia stacjonarne</p>	<p>Studia niestacjonarne</p>
	<p>Wykład</p>	<p>15</p>	<p>9</p>
	<p>Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium</p>	<p>30</p>	<p>18</p>
	<p>Udział w innych formach kontaktu bezpośredniego</p>	<p>18</p>	<p>36</p>
<p>Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi</p>	<p>Studiowanie literatury i materiałów źródłowych</p>	<p>20</p>	<p>20</p>
	<p>Przygotowanie prac pisemnych</p>		
	<p>Przygotowanie do ćwiczeń</p>	<p>10</p>	<p>10</p>
	<p>Przygotowanie do egzaminu/kolokwium</p>	<p>20</p>	<p>20</p>
	<p>Wykonanie zadania praktycznego</p>		
	<p>Inne</p>	<p>12</p>	<p>12</p>
<p>Ogólny bilans czasu pracy studenta</p>		<p>125</p>	<p>125</p>

Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)	5	5
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie INP: www.inp.uni.opole.pl		
UWAGI:	Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2024/2025	
Koordinator przedmiotu: Pracownik Instytutu Nauk Medycznych	Zespół dydaktyczny: Pracownik Instytutu Nauk Medycznych	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	SPECJALNE POTRZEBY EDUKACYJNE UCZNIÓW Z ZABURZENIAMI ZE SPEKTRUM AUTYZMU		
Kierunek	PEDAGOGIKA SPECJALNA		
Poziom studiów	jednolite magisterskie		
Kod		Punktacja ECTS	5
Wydział	Nauk Społecznych	Tryb studiów	Stacjonarne/niestacjonarne
Rok studiów	II	Semestr	4
Język przedmiotu	Polski	Moduł	Moduł przedmiotów z zakresu Edukacji i terapii osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu
EFEKTY UCZENIA SIĘ			
Obszary	Efekty przedmiotowe		Odniesienia do efektów kierunkowych
Wiedza	<p>W 1 – student posiada uporządkowaną wiedzę w zakresie specjalnych potrzeb edukacyjnych, zna podstawową terminologię dotyczącą uczniów ze spektrum autyzmu.</p> <p>W 2 – student posiada wiedzę w zakresie podstaw prawnych regulujących organizację i udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej oraz stosowanych form i metod w pracy dydaktycznej, wychowawczej i terapeutycznej z uczniami ze spektrum autyzmu.</p> <p>W 3 – student posiada wiedzę o uczestnikach działalności edukacyjnej, wychowawczej i terapeutycznej jakimi są uczniowie ze spektrum autyzmu. Zna założenia modelu pracy psychopedagogicznej oraz przygotowania i prowadzenia indywidualnej dokumentacji ucznia ze spektrum autyzmu.</p>		<p>E.1A.W1.</p> <p>E.1A.W2.</p> <p>E.2A.W1.</p>

Umiejętności	<p>U 1 – student potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę teoretyczną w celu rozwiązywania problemów edukacyjnych, wychowawczych i terapeutycznych w odniesieniu do uczniów ze spektrum autyzmu.</p> <p>U 2 – student potrafi organizować i udzielać pomocy psychologiczno – pedagogicznej uczniom ze spektrum autyzmu. Potrafi dobrać, stosować i krytycznie oceniać przydatność różnych metod i technik pracy, stosując zasadę indywidualizacji, od potrzeb uczniów ze spektrum autyzmu z wykorzystaniem aktualnych koncepcji pedagogicznych.</p> <p>U 3 – student potrafi opracować model pracy psychopedagogicznej, potrafi opracować i prowadzić indywidualną dokumentację ucznia ze spektrum autyzmu. Potrafi współpracować z rodziną i specjalistami w zakresie organizacji działań na rzecz rozwoju i podwyższania potencjału rozwojowego uczniów ze spektrum autyzmu.</p>										<p>E.1A.U1.</p> <p>E.1A.U2.</p> <p>E.2A.U1.</p>	
Kompetencje społeczne	<p>K 1 – student jest świadomy konieczności realizacji pomocy psychopedagogicznej uczniom ze spektrum autyzmu z przestrzeganiem zasad etycznych, przy wykorzystaniu odpowiednich technik i narzędzi oraz we współpracy różnych podmiotów w zakresie jej realizowania.</p> <p>K 2 – student angażuje się w optymalizację procesu pomocy psychopedagogicznej uczniom ze spektrum autyzmu.</p>										<p>E.1A.K1.</p> <p>E.1A.K2.</p> <p>E.2A.K2.</p> <p>E.2A.K1.</p> <p>E.2A.K3</p> <p>E.2A.K4.</p>	
Forma zajęć:	Wykład, ćwiczenia											
Metody prowadzenia wykładów	wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną											
Metody prowadzenia ćwiczeń	analiza tekstów, dyskusja, metoda przypadku, metoda sytuacyjna											
Forma zaliczenia zajęć	zaliczenie na ocenę											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania praktycznego	Projekt indywidualny	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	Projekty grupowe	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne

	X	X		X			X	X				
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)	10	30		20			10	10				
TREŚCI MERYTORYCZNE												
Wymagania wstępne	Brak wymagań.											
Cele przedmiotu	<p>C1 – Student uzyskuje wiedzę w zakresie stosowanej terminologii dotyczącej specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu oraz zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej wnikających z zapisów zawartych w aktach normatywnych.</p> <p>C2 – Student nabywa umiejętności w zakresie organizacji i udzielania pomocy psychopedagogicznej uczniom ze spektrum autyzmu uwzględniając czynniki endogenne, uwarunkowania środowiskowe oraz zakres wsparcia udzielanego przez zróżnicowane podmioty.</p> <p>C3 – Student poznaje i umie zastosować metody i techniki wspierające proces kształcenia, wychowania i terapii uczniów ze spektrum autyzmu oraz formy wsparcia rodziców i opiekunów.</p> <p>C4 – Student nabywa umiejętności w zakresie opracowywania Wielospecjalistycznej Oceny Poziomu Funkcjonowania Ucznia (WOPFU) oraz Indywidualnego Programu Edukacyjno-Terapeutycznego (IPE-T) dla uczniów ze spektrum autyzmu.</p> <p>C5 – Student nabywa kompetencji społecznych w zakresie konieczności profesjonalnego podejmowania oddziaływań edukacyjno - terapeutycznych, przestrzegania zasad etycznych oraz optymalizacji pomocy udzielanej uczniom ze spektrum autyzmu.</p>											
Treści merytoryczne przedmiotu	<p>Specjalne potrzeby edukacyjne ucznia ze spektrum autyzmu – ustalenia terminologiczne. Rodzaje specjalnego wsparcia edukacyjnego udzielanego uczniom ze spektrum autyzmu - kształcenie specjalne, integracyjne i inkluzyjne. Zasady organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej wnikające z zapisów zawartych w aktach normatywnych (Rozporządzenie MEN w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym; Rozporządzenie MEN w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach). Metody i techniki wspierające proces kształcenia, wychowania i terapii uczniów ze spektrum autyzmu. Opracowanie i szczegółowa analiza treści Wielospecjalistycznej Oceny Poziomu Funkcjonowania Ucznia (WOPFU) oraz Indywidualnego Programu Edukacyjno-Terapeutycznego (IPE-T) dla ucznia ze spektrum autyzmu. Model pracy psychopedagogicznej z uczniem ze spektrum autyzmu. Zakres i formy udzielania wsparcia rodzicom i opiekunom wychowującym dziecko ze spektrum autyzmu. Zasady i uwarunkowania współpracy zespołu nauczycieli i rodziców, w zakresie „tworzenia koalicji” na rzecz ucznia. Współpraca zróżnicowanych podmiotów - rodzina, szkoła, specjaliści z poradni psychologiczno-pedagogicznej w zakresie udzielania pomocy psychopedagogicznej dziecku ze spektrum autyzmu. Rola i kompetencje pedagoga specjalnego w zakresie wsparcia udzielanego uczniom ze spektrum autyzmu, nauczycielom przedmiotowym i rodzicom.</p>											

<p>Literatura podstawowa</p>	<p>Cook O'Toole J., <i>(Sekretna) księga asperdzieciaka. Poradnik dla dzieci i młodzieży z zespołem Aspergera</i>, Kraków 2018.</p> <p>Elder Robison J., <i>Jestem inny. Moje wskazówki dla aspiech, ich rodzin i terapeutów</i>, Kraków 2019.</p> <p>Grandin T., Moore D., <i>Autyzm. Przewodnik. 9 postaw wspierających rozwój dzieci w spektrum</i>, Kraków 2022.</p> <p>Howlin P., Baron-Cohen S., Hadwin J., <i>Jak uczyć dzieci z autyzmem czytania umysłu. Praktyczny poradnik dla nauczycieli i rodziców</i>, Kraków 2012.</p> <p>Kossewska J. (red.), <i>Kompleksowe wspomaganie rozwoju uczniów z autyzmem i zaburzeniami pokrewnymi</i>, Kraków 2009.</p> <p>Leniston T., Grounds R., <i>Dom oswojony. Jak stworzyć bezpieczną przestrzeń dla dziecka z ASD</i>, Kraków 2020.</p> <p>Lynch Ch., <i>Lęk u dzieci ze spektrum autyzmu. Praktyczne porady dla rodziców</i>, Kraków 2021.</p> <p>Notbohm E., <i>Dziesięć rzeczy, o których chciałoby ci powiedzieć dziecko z autyzmem</i>, Kraków 2017.</p> <p>Notbohm E., Zysk V., <i>1001 porad dla rodziców i terapeutów dzieci z autyzmem i zespołem Aspergera</i>, Kraków 2016.</p> <p>Odowska-Szlachcic B., <i>Terapia integracji sensorycznej. Strategie terapeutyczne i ćwiczenia stymulujące układy: słuchowy, wzrokowy, węchu i smaku oraz terapia światłem i kolorami</i>, Gdańsk 2011.</p> <p>Olechowska A., <i>Specjalne potrzeby edukacyjne</i>, Warszawa 2016.</p> <p>Panasiuk M., Patyk K. (red.), <i>Wsparcie młodzieży i dorosłych z zaburzeniami ze spektrum autyzmu. Teoria i praktyka</i>, Gdańsk 2017.</p> <p>Schopler E., Reichler R. J., Lansing M., <i>Techniki nauczania dla rodziców od profesjonalistów. Stowarzyszenie Pomocy Osobom Autystycznym</i>, Gdańsk 1995.</p>		
<p>Literatura uzupełniająca</p>	<p>Bobkowicz-Lewartowska L., <i>Autyzm dziecięcy. Zagadnienia diagnozy i terapii</i>, Kraków 2005.</p> <p>Grand C., <i>Autyzm i zespół Aspergera</i>, Warszawa 2012.</p> <p>Pisula E., <i>Autyzm: przyczyny, symptomy, terapia</i>, Gdańsk 2010.</p> <p>Winczura B. (red.), <i>Autyzm: na granicy zrozumienia</i>, Kraków 2009.</p> <p>Pisula E., <i>Od badań mózgu do praktyki psychologicznej. Autyzm</i>, Gdańsk 2012.</p> <p>Grandin T., <i>Byłam dzieckiem autystycznym</i>, Warszawa 2015.</p> <p>Donvan J., Zucker C., <i>Według innego klucza. Opowieść o autyzmie</i>, Kraków 2017.</p> <p>Goldstein S., Naglieri J. (red.), <i>Diagnoza zaburzeń ze spektrum autyzmu</i>, Kraków 2017.</p> <p>Grandin T., Panek R., <i>Mózg autystyczny. Podróż w głąb niezwykłych umysłów</i>, Kraków 2018.</p> <p>Beytien A., <i>Autyzm na co dzień</i>, Kraków 2018.</p> <p>Morrison J., Flegel K., <i>Wywiad diagnostyczny z dziećmi i młodzieżą. Rozpoznanie zgodne z DSM-5</i>, Kraków 2018.</p> <p>Szubrycht M., <i>Autyzm. Bliski daleki świat</i>, Kraków 2022.</p> <p>Janiak W., Janiak J., <i>Książka o człowieku w spektrum autyzmu</i>, Szczecin 2022.</p>		
<p>Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)</p>			
<p>Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi</p>	<p>Rodzaj aktywności</p>	<p>Studia stacjonarne</p>	<p>Studia niestacjonarne</p>
	<p>Wykład</p>	<p>15</p>	<p>9</p>
	<p>Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium</p>	<p>30</p>	<p>18</p>
	<p>Udział w innych formach kontaktu bezpośredniego</p>	<p>18</p>	<p>36</p>

Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	20	20
	Przygotowanie prac pisemnych		
	Przygotowanie do ćwiczeń	15	15
	Przygotowanie do egzaminu/kolokwium	12	12
	Wykonanie zadania praktycznego	15	15
	Przygotowanie projektu /prezentacji		
	Inne		
Ogólny bilans czasu pracy studenta		125	125
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		5	5
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie INP: www.inp.uni.opole.pl			
UWAGI:		Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2024/2025	
Koordinator przedmiotu: Dr Mariusz Garbiec		Zespół dydaktyczny: Dr Mariusz Garbiec	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	ZABURZENIA INTEGRACJI SENSORYCZNEJ U OSÓB ZE SPEKTRUM AUTYZMU		
Kierunek	PEDAGOGIKA SPECJALNA		
Poziom studiów	jednolite magisterskie		
Kod		Punkcja ECTS	5
Wydział	Nauk Społecznych	Tryb studiów	Stacjonarne/niestacjonarne
Rok studiów	II	Semestr	4
Język przedmiotu	Polski	Moduł	Moduł przedmiotów z zakresu Edukacji i terapii osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu
EFEKTY UCZENIA SIĘ			
Obszary	Efekty przedmiotowe		Odniesienia do efektów kierunkowych
Wiedza	Zna i rozumie podstawową terminologię dotyczącą procesów przetwarzania sensorycznego Zna i rozumie mechanizmy zaburzeń integracji sensorycznej Posiada wiedzę o zmysłach i pracy układu nerwowego		E.1A.W1. E.1A.W2. E.2A.W1.
Umiejętności	Potrafi rozpoznawać potrzeby i trudności z zakresu przetwarzania sensorycznego u osób ze spektrum autyzmu, Potrafi opracowywać strategie wspomagające integrację sensoryczną u dzieci ze spektrum autyzmu Potrafi wdrażać strategie sensoryczne w codziennych sytuacjach		E.1A.U1. E.1A.U2. E.2A.U1.
Kompetencje społeczne	Potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę do analizy zdarzeń pedagogicznych. Jest gotów do okazywania empatii dzieciom i uczniom potrzebującym wsparcia i pomocy Jest gotów go samodzielnie pogłębiania wiedzy pedagogicznej		E.1A.K1. E.1A.K2. E.2A.K1. E.2A.K3
Forma zajęć:	Wykład, Ćwiczenia		

Metody prowadzenia wykładów	Wykład konwersatoryjny											
Metody prowadzenia ćwiczeń	Prezentacja, prowadzenia dyskusji, praca w grupach											
Forma zaliczenia zajęć	Wykład: zaliczenie Ćwiczenia: zaliczenie na ocenę											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi Ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania praktycznego	Projekt indywidualny	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	Projekty grupowe	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
		X		X			X	X	X			
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)		50		15			10	10	15			
TREŚCI MERYTORYCZNE												
Wymagania wstępne	Brak											
Cele przedmiotu	<ul style="list-style-type: none"> • Zdobycie wiedzy i umiejętności z zakresu neurologicznych podstaw integracji sensorycznej • Zdobycie wiedzy na temat nieprawidłowego odbioru i przetwarzania bodźców sensorycznych • Poznanie wpływu bodźców sensorycznych na funkcjonowanie osób ze spektrum zaburzeń autystycznych. • Umiejętność rozpoznawania potrzeb i trudności przetwarzania sensorycznego u osób ze spektrum autyzmu • Umiejętność wprowadzania do własnej pracy strategii wspierających przetwarzanie sensoryczne 											

<p style="text-align: center;">Treści merytoryczne przedmiotu</p>	<p>Wykład:</p> <p>Teoria integracji sensorycznej J. Ayres. Poziomy integracji sensorycznej. Charakterystyka funkcjonowania poszczególnych zmysłów (wzrok, słuch, węch, smak, dotyk, przedsionek, propriocepcja, interocepcja). Zaburzenia przetwarzania sensorycznego u osób ze spektrum autyzmu (zaburzenia modulacji sensorycznej, zaburzenia różnicowania sensorycznego, zaburzenia ruchowe o podłożu sensorycznym). Przyczyny zaburzeń przetwarzania sensorycznego (prenatalne, okołoporodowe, poporodowe). Analiza trudności w obszarze odbioru i przetwarzania bodźców sensorycznych u osób ze spektrum zaburzeń autystycznych. Wpływ zaburzeń sensorycznych na codzienne funkcjonowanie dziecka/ ucznia z ASD w przedszkolu/szkole. Propozycje rozwiązań trudności w przetwarzaniu bodźców sensorycznych. Dieta sensoryczna i programy aktywności sensorycznej. Integracja sensoryczna w praktyce nauczyciela.</p> <p>Ćwiczenia:</p> <p>Indywidualny profil sensoryczny dziecka. Stymulacja zmysłów. Sposoby usprawniania małego dziecka ze spektrum autyzmu. Zajęcia dydaktyczne nauczyciela wspierającego ucznia z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i innymi zaburzeniami – zasady organizacji. Tworzenie warsztatu pracy i przygotowanie do prowadzenia zajęć z dzieckiem z uszkodzeniami zmysłów i zaburzeniami ich integracji. Planowanie, realizowanie i interpretowanie wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania; praca dydaktyczno-wychowawcza i terapeutyczna z dziećmi i młodzieżą z zaburzeniami ze spektrum autyzmu z uwzględnieniem profilu sensorycznego. Wykorzystanie metody integracji sensorycznej w procesie terapii osób z autystycznego spektrum zaburzeń. Dostosowania, przygotowanie metod, form, środków dydaktycznych do prowadzenia edukacji, wychowania, terapii osoby z ASD uwzględniając indywidualne potrzeby stymulacji zmysłów, integracji sensorycznej. Dostosowanie warunków edukacji w kontekście dysfunkcji sensorycznych, aranżacja środowiska uczenia się. Zabawy i ćwiczenia sensoryczne. Rola integracji sensorycznej w nabywaniu kompetencji społecznych.</p>		
<p style="text-align: center;">Literatura podstawowa</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Maas Violet F., <i>Uczenie się przez zmysły. Wprowadzenie do teorii integracji sensorycznej</i>. WSiP, Warszawa, 1998. 2. Mass Violet F., <i>Integracja sensoryczna a neuronauka – od urodzenia do starości</i>. Fundacja Innowacja i Wyższa Szkoła Społeczno – Ekonomiczna, Warszawa, 2007. 3. Wiśniewska M., <i>Codzienne programy aktywności sensorycznych (PAS) w ramach diety sensorycznej</i>. Harmonia Universalis, Gdańsk, 2021. 4. Światowska A. <i>Integracja sensoryczna</i>. Ridero, 2021. 5. Odowska – Szlachcic B., <i>Integracja sensoryczna w autyzmie</i>. Harmonia Universalis, Gdańsk, 2018. 6. Charbicka M., <i>Integracja sensoryczna przez cały rok</i>. Difin SA, Warszawa, 2017. 7. Odowska – Szlachcic B., <i>Metoda integracji sensorycznej we wspomaganie rozwoju mowy u dzieci z uszkodzeniami ośrodkowego układu nerwowego</i>. Harmonia, Gdańsk, 2010. 		
<p style="text-align: center;">Literatura uzupełniająca</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Odonowska – Szlachcic B., <i>Terapia integracji sensorycznej. Ćwiczenia usprawniające bazowe układy zmysłowe i korygujące zaburzenia planowania motorycznego</i>. Harmonia, Gdańsk, 2010. 2. Borkowska M., Wagh K., <i>Integracja sensoryczna na co dzień</i>. Wydawnictwo lekarskie PZWL, 2011. 3. Kuleczka – Raszewska M., Markowska D., <i>Uczę się przez ruch</i>. Harmonia Universalis, Gdańsk, 2012. 4. Goddard – Blythe S., <i>Harmonijny rozwój dziecka</i>. Bertelsmann Media Sp. Z o.o., Warszawa 2006. 		
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)			
<p>Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi</p>	Rodzaj aktywności	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
	Wykład	15	9
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	30	18

	Udział w innych formach kontaktu bezpośredniego	18	36
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	12	12
	Przygotowanie prac pisemnych		
	Przygotowanie do ćwiczeń	20	20
	Przygotowanie do egzaminu/kolokwium	10	10
	Wykonanie zadania praktycznego	10	10
	Przygotowanie projektu /prezentacji	10	10
	Inne		
Ogólny bilans czasu pracy studenta		125	125
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		5	5

KONTAKT:

Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie INP: www.inp.uni.opole.pl

UWAGI: Brak.

Okres ważności karty przedmiotu:
od roku akademickiego 2024/2025

Koordinator przedmiotu:
Dr Teresa Segiet

Zespół dydaktyczny:
Dr Teresa Segiet

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	WSPOMAGAJĄCE I ALTERNATYWNE METODY KOMUNIKACJI W PRACY Z OSOBAMI Z ASD		
Kierunek	PEDAGOGIKA SPECJALNA		
Poziom studiów	Jednolite magisterskie		
Kod		Punktacja ECTS	5
Wydział	Nauk Społecznych	Tryb studiów	Stacjonarne/niestacjonarne
Rok studiów	IV	Semestr	7
Język przedmiotu	Polski	Moduł	Moduł przedmiotów z zakresu Edukacji i terapii osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu
EFEKTY UCZENIA SIĘ			
Obszary	Efekty przedmiotowe		Odniesienia do efektów kierunkowych
Wiedza	<p>Posiada wiedzę teoretyczną i praktyczną dotyczącą modelu pracy z uczniem z ASD.</p> <p>Definiuje pojęcia z zakresu wspomagających i alternatywnych metod komunikacji.</p> <p>Posiada merytoryczną i metodyczną wiedzę dotyczącą projektowania efektywnych strategii komunikacyjnych z użyciem AAC.</p> <p>Zna kompetencje partnera komunikacyjnego.</p> <p>Rozumie rolę rodziny w tworzeniu indywidualnego systemu komunikacyjnego dla osoby z ASD.</p>		<p>E.1A.W2.</p> <p>E.2A.W1.</p>
Umiejętności	<p>Potrafi prawidłowo zorganizować środowisko edukacyjne i komunikacyjne.</p> <p>Potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę w celu diagnozowania kompetencji komunikacyjnych u osób z ASD.</p> <p>Potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę do ustanawiania efektywnych systemów komunikacyjnych dla osób z ASD, uwzględniając ich indywidualne potrzeby i możliwości rozwojowe.</p> <p>Potrafi wdrażać model aktywny (AAC) w placówkach edukacyjnych.</p> <p>Potrafi współpracować z rodziną i specjalistami w zakresie organizowania działań AAC na rzecz rozwoju osób z ASD.</p>		<p>E.1A.U2.</p> <p>E.2A.U1.</p>

Kompetencje społeczne	Jest gotów do autorefleksji nad rozwojem zawodowym i rozwijania własnych kompetencji z zakresu AAC Jest gotów do wykorzystywania zdobytej wiedzy w celu organizowania działań AAC na rzecz rozwoju osób z ASD.		E.1A.K1. E.1A.K2. E.2A.K3									
Forma zajęć:	wykład, ćwiczenia											
Metody prowadzenia wykładów	wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną											
Metody prowadzenia ćwiczeń	analiza tekstów, dyskusja związana z wykładem, metoda przypadków, metoda sytuacyjna, metoda inscenizacji, metoda projektu, metody eksponujące											
Forma zaliczenia zajęć	Wykład: zaliczenie Ćwiczenia: zaliczenie na ocenę,											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania praktycznego	Projekt indywidualny	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	Projekty grupowe	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
	X							X				
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)	60%							40%				
TREŚCI MERYTORYCZNE												
Wymagania wstępne												
Cele przedmiotu	<p>Wyposażenie studentów w umiejętność planowania pracy z osobami z ASD w oparciu o:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumienie odmiennego sposobu myślenia i odbierania rzeczywistości przez osoby z ASD; - tworzenie przyjaznego środowiska edukacyjnego i komunikacyjnego dla osób z ASD; - ustanawianie indywidualnych systemów komunikacyjnych za pomocą wspomagających i alternatywnych metod komunikacji (AAC) dla osób z ASD; - wykorzystywanie wspomagających i alternatywnych metod komunikacji (AAC) jako narzędzia do kształtowania samoświadomości, rozwijania kompetencji komunikacyjnych, usprawniania społecznego i rozwoju poznawczego a także komfortu psychicznego u osób z ASD; - wykorzystywanie wspomagających i alternatywnych metod komunikacji (AAC) w procesie edukacyjnym i rewalidacyjnym. 											

<p>Treści merytoryczne przedmiotu</p>	<p>Deficyty komunikacyjne: echolalie, fiksacje tematyczne, agramatyzmy, mutyzm w autyzmie. Wspomagające i alternatywne metody komunikacji (AAC) w ujęciu teoretycznym - definicje, pojęcia, systemy. Kiedy wspomaganie a kiedy alternatywa? - wyjaśnienie różnic. Diagnoza kompetencji komunikacyjnych u osoby z ASD. Wybór systemu AAC w kontekście potrzeb i możliwości. PCSy czy PIKTOGRAMY Prawidłowa organizacja przestrzeni bazą do wprowadzania AAC. Tworzenie środowiska przyjaznego osobie z ASD. Tworzenie indywidualnego systemu komunikacyjnego w oparciu o niską i wysoką technologię AAC. Metodyka nauczania umiejętności komunikowania się osób z ASD - wybrane zagadnienia. Kompetencje partnera komunikacyjnego. Dialog pozawerbalny w różnych sytuacjach edukacyjnych i społecznych. Rola rodziny w tworzeniu indywidualnego systemu komunikacyjnego dla osoby z ASD. Wizualne przedstawienie - jako narzędzie kształtowania samoświadomości, komunikacji, usprawniania społecznego i rozwoju poznawczego osób z ASD. Wykorzystywanie wspomagających i alternatywnych metod komunikacji (AAC) w procesie edukacyjnym. Mity i fakty o AAC. AAC w świetle przepisów prawa oświatowego.</p>
<p>Literatura podstawowa</p>	<p>De Clercq H., <i>Autyzm od wewnątrz Poradnik</i>, Otwock 2005. Frost L., Bondy A., <i>The Picture Exchange Communication System Podręcznik</i>, Agnecja Reklamowa AGPA, Polska 2013. Grycman M., Jerzyk M., Bucek M., <i>Model aktywny. Komunikacja wspomagająca i alternatywna</i>, Kwidzyn 2020. Grycman M., Kaczmarek B. B., <i>Podręczny słownik terminów AAC (komunikacji wspomagającej i alternatywnej)</i>, Impuls, Kraków 2014. Grycman M., <i>Porozumiewanie się z dziećmi ze złożonymi zaburzeniami komunikacji</i>, Kwidzyn 2014. Grycman M., <i>Sprawdź, jak się porozumiewam. Ocena efektywności porozumiewania się dzieci ze złożonymi zaburzeniami komunikacji wraz z propozycjami strategii terapeutycznych</i>, Kwidzyn 2015. Kaczmarek B. B., Wojciechowska A., <i>Autyzm i AAC. Alternatywne i wspomagające sposoby porozumiewania się w edukacji osób z autyzmem</i>, Impuls, Kraków 2015. Nosko-Goszczycka M., <i>AAC dla każdego. Poradnik dla rodziców i terapeutów</i>, Harmonia Universalis, Gdańsk 2019. Sadowska E., <i>Zachowania komunikacyjne dzieci z autyzmem</i>, WUW, Warszawa 2020.</p>
<p>Literatura uzupełniająca</p>	<p>Prizant B. M., Fields-Meyer T., <i>Niezwyčajni ludzie Nowe spojrzenie na autyzm</i>, Kraków 2017. Wilde K., <i>Logistyka Autyzmu</i>, Harmonia Universalis, Gdańsk 2016</p>

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

	Rodzaj aktywności	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
<p>Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi</p>	Wykład	15	9
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	30	18
	Udział w innych formach kontaktu bezpośredniego	18	36
<p>Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi</p>	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	20	20
	Przygotowanie prac pisemnych		
	Przygotowanie do ćwiczeń	30	30
	Przygotowanie do egzaminu/kolokwium		

	Wykonanie zadania praktycznego		
	Przygotowanie projektu /prezentacji		
	Inne	12	12
Ogólny bilans czasu pracy studenta		125	125
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		5	5

KONTAKT:

Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie INP: www.inp.uni.opole.pl

UWAGI:

Okres ważności karty przedmiotu:
od roku akademickiego 2024/2025

Koordinator przedmiotu:
Mgr Alicja Wróblewska

Zespół dydaktyczny:
Mgr Alicja Wróblewska

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	TERAPIA LOGOPEDYCZNA OSÓB Z ZABURZENIAMI ZE SPEKTRUM AUTYZMU		
Kierunek	PEDAGOGIKA SPECJALNA		
Poziom studiów	jednolite magisterskie		
Kod		Punktacja ECTS	5
Wydział	Nauk Społecznych	Tryb studiów	Stacjonarne/niestacjonarne
Rok studiów	III	Semestr	5
Język przedmiotu	Polski	Moduł	Moduł przedmiotów z zakresu Edukacji i terapii osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu
EFEKTY UCZENIA SIĘ			
Obszary	Efekty przedmiotowe		Odniesienia do efektów kierunkowych
Wiedza	<ul style="list-style-type: none"> - posiada podstawową wiedzę dotyczącą rozwoju mowy, procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego, ich prawidłowości i zakłóceń u osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu; - zna specyfikę komunikowania się osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, - zna podstawowe elementy diagnostyki istniejących nieprawidłowości rozwojowych i/lub funkcjonalnych (szczególnie w obszarze komunikacji werbalnej i niewerbalnej); - zna metody oddziaływań terapeutycznych wpływających na stymulację rozwoju mowy i komunikacji u osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu; 		E.1A.W2. E.2A.W1.

Umiejętności	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi dokonać obserwacji i interpretacji nieprawidłowości w zakresie rozwoju mowy i komunikacji u osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu; - potrafi wykorzystywać podstawą wiedzę teoretyczną w celu diagnozowania i projektowania procedury terapeutycznej u osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu; - ma rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, potrafi używać języka specjalistycznego i porozumiewać się w sposób precyzyjny i spójny; 											E.1A.U2. E.2A.U1.
Kompetencje społeczne	<ul style="list-style-type: none"> - ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie wybranych metod diagnozy i stymulowania mowy i komunikacji; - dokonuje samooceny własnych kompetencji; - potrafi pracować w zespole, angażuje się we współpracę; - umie wyznaczać oraz przyjmować wspólne cele działań. 											E.1A.K1. E.1A.K2. E.2A.K2. E.2A.K3 E.2A.K4.
Forma zajęć:	Wykład, ćwiczenia											
Metody prowadzenia wykładów	wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną											
Metody prowadzenia ćwiczeń	analiza tekstów, dyskusja, metoda przypadku, metoda sytuacyjna											
Forma zaliczenia zajęć	zaliczenie na ocenę											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania praktycznego	Projekt indywidualny	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	Projekty grupowe	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
		X		X				X				
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)		50		20				30				
TREŚCI MERYTORYCZNE												
Wymagania wstępne												

Cele przedmiotu	Teoretyczne przygotowanie słuchaczy do samodzielnego dokonania obserwacji i interpretacji w zakresie oceny nieprawidłowości rozwoju mowy i komunikacji. Przystwojenie niezbędnej wiedzy teoretycznej w zakresie zaburzeń komunikacji w autyzmie. Pozyskanie umiejętności dostosowania metod terapeutycznych w zakresie wymienionych zaburzeń komunikacji językowej do indywidualnych potrzeb pacjenta w zależności od przyczyn i wieku.
Treści merytoryczne przedmiotu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój mowy i komunikacji jako elementu rozwoju społecznego będącego podstawą rozumienia specyfiki rozwoju osoby ze spektrum autyzmu na tle populacji ogólnej. 2. Ocena potrzeb rozwojowych i edukacyjnych osób ze spektrum autyzmu <ul style="list-style-type: none"> - diagnoza sfery komunikacyjnej, relacyjnej w ujęciu rozwojowym; - diagnoza stylu myślenia dziecka, jako podstawa ustalania strategii komunikacyjnych; - wybór narzędzi wspierania komunikacji; - ocena specyfiki kodów emocjonalnych i dobór stylów wsparcia rozwoju emocjonalnego dziecka; - zarządzanie zachowaniem, jako alternatywa dla modyfikacji zachowania.
Literatura podstawowa	<p>Pisula Ewa, <i>Autyzm - przyczyny, symptomy, terapia</i>, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2010.</p> <p>Pisula Ewa, <i>Małe dziecko z autyzmem</i>, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Sopot 2010.</p> <p>Winczura Barbara, <i>Dziecko z autyzmem. Terapia deficytów poznawczych a teoria umysłu</i>, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2008.</p> <p>Attwood Tony, <i>Zespół Aspergera. Kompletny przewodnik</i>, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2013.</p> <p>Kaczmarek Bogusława Beata (red.), Wojciechowska Aneta (red.), <i>Autyzm i AAC. Alternatywne i wspomagające sposoby porozumiewania się w edukacji osób z autyzmem</i>, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2015.</p> <p>Błeszyński Jacek, <i>Autyzm a niepełnosprawność intelektualna i opóźnienie w rozwoju: skala oceny zachowań autystycznych</i>, Harmonia Universalis, Gdańsk 2011.</p> <p>Greenspan Stanley I., Wieder Serena, <i>Dotrzeć do dziecka z autyzmem. Jak pomóc dzieciom nawiązywać relacje, komunikować się i myśleć</i>, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2014.</p> <p>Suchowierska Monika, Ostaszewski Paweł, Bąbel Przemysław, <i>Terapia behawioralna dzieci z autyzmem. Teoria, badania i praktyka stosowanej analizy zachowania</i>, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2012.</p>

Literatura uzupełniająca	<p>Tammet Daniel, <i>Urodziłem się pewnego błękitnego dnia. Pamiętniki nadzwyczajnego umysłu z zespołem Aspergera</i>, wyd. Czarne, Wołowiec 2010.</p> <p>Teitelbaum Osnat, Teitelbaum Philip, <i>Czy moje dziecko ma autyzm? Jak rozpoznać najwcześniejsze oznaki autyzmu</i>, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2012.</p> <p>Williams Donna, <i>Nikt nigdzie. Niezwykła autobiografia autystycznej dziewczyny</i>, wyd. Fraszka Edukacyjna, Warszawa 2009.</p> <p>Barnett Kristine, <i>Błysk. Opowieść o wychowaniu, geniuszu i autyzmie</i>, wyd. Bukowy Las, Wrocław 2014.</p> <p>Borkowska Agnieszka, <i>Zrozumieć świat ucznia z zespołem Aspergera</i>, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2010.</p> <p>Grandin Temple, Scariano Margaret M., <i>Byłam dzieckiem autystycznym</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1995.</p> <p>Grandin Temple, <i>Myślenie obrazami oraz inne relacje z mojego życia z autyzmem</i>, wyd. Fraszka Edukacyjna we współpracy z Fundacją Synapsis, Warszawa 2006.</p> <p>Grandin Temple, Panek Richard, <i>Mózg autystyczny: podróż w głąb niezwykłych umysłów</i>, Copernicus Center Press, Kraków 2016.</p> <p>Jackson Luke, <i>Świry, dziwadła i zespół Aspergera</i>, wyd. Fraszka Edukacyjna, Warszawa 2007.</p> <p>Jędrzejewska-Wróbel Roksana, <i>Kosmita</i>, Fundacja ING dzieciom, Bielsko-Biała 2009.</p> <p>Sabik Magdalena, Szczypczyk Anna, <i>Zabawy dla dzieci z autyzmem</i>, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2012.</p> <p>Sacks Oliver, <i>Mężczyzna, który pomylił swoją żonę z kapeluszem</i>, wyd. Zysk i S-ka, Poznań 2008.</p> <p>Sadłowski Nikodem, <i>Słowo na A</i>, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2016.</p> <p>Schmidt Peter, <i>Kaktus na walentynki</i>, wyd. Fraszka Edukacyjna, Warszawa 2014.</p> <p>Schmidt Peter, <i>Chłopiec z Saturna. Jak dziecko autystyczne widzi świat</i>, wyd. Fraszka Edukacyjna, Warszawa 2015.</p>
---------------------------------	---

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

	Rodzaj aktywności	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15	9
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	30	18
	Udział w innych formach kontaktu bezpośredniego	18	36
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	10	10
	Przygotowanie prac pisemnych		
	Przygotowanie do ćwiczeń	20	20
	Przygotowanie do egzaminu/kolokwium	20	20
	Wykonanie zadania praktycznego		
	Przygotowanie projektu /prezentacji		
	Inne	12	12
Ogólny bilans czasu pracy studenta		125	125
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		5	5

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)		
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Ćwiczenia	30
	Udział w innych formach kontaktu bezpośredniego	17,5
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	10
	Przygotowanie prac pisemnych	
	Przygotowanie do ćwiczeń	20
	Przygotowanie do egzaminu (kolokwium)	20
	Wykonanie zadania praktycznego	
	Przygotowanie projektu /prezentacji	
	Inne	12,5
Ogólny bilans czasu pracy studenta		125
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		5
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie INP: www.inp.uni.opole.pl		
UWAGI: Brak.	Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2024/2025	
Koordinator przedmiotu: Mgr Ewa Granat	Zespół dydaktyczny: Mgr Ewa Granat	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	EDUKACJA OSÓB DOROSŁYCH Z ZABURZENIAMI ZE SPEKTRUM AUTYZMU		
Kierunek	PEDAGOGIKA SPECJALNA		
Poziom studiów	Jednolite magisterskie		
Kod		Punktacja ECTS	5
Wydział	Nauk Społecznych	Tryb studiów	Stacjonarne/niestacjonarne
Rok studiów	III	Semestr	6
Język przedmiotu	Polski	Moduł	Moduł przedmiotów z zakresu Edukacji i terapii osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu
EFEKTY UCZENIA SIĘ			
Obszary	Efekty przedmiotowe		Odniesienia do efektów kierunkowych
Wiedza	<p>W 1 – zna specyfikę funkcjonowania dorosłych osób z ASD.</p> <p>W 2 – zna specyficzne trudności w podjęciu i utrzymaniu zatrudnienia przez osobę z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.</p> <p>W 3. zna formy i warunki aktywizacji zawodowej i zatrudnienia osób z niepełnosprawnością w Polsce.</p>		<p>E.1A.W1.</p> <p>E.1A.W2.</p> <p>E.2A.W1.</p>
Umiejętności	<p>U 1 - potrafi wykonać ocenę możliwości osoby z ASD z punktu widzenia indywidualnych czynników mających wpływ na jej sytuację zawodową.</p> <p>U 2 - potrafi określać i realizować wsparcie osoby z ASP w dorosłym życiu oraz określać problemy zatrudniania tych osób</p>		<p>E.1A.U1.</p> <p>E.1A.U2.</p> <p>E.2A.U1.</p>
Kompetencje społeczne	<p>K 1 – jest wrażliwy na potrzeby rozwoju zawodowego osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.</p> <p>K 2 – ma postawę akceptującą osoby z ASD w miejscu pracy.</p> <p>K 3 – ma postawę otwartości na współpracę z zespołem specjalistów ukierunkowanych na wsparcie zatrudnienia osoby z ASD</p>		<p>E.1A.K1.</p> <p>E.1A.K2.</p> <p>E.2A.K2.</p> <p>E.2A.K1.</p> <p>E.2A.K3</p> <p>E.2A.K4.</p>

Forma zajęć:	Wykład, ćwiczenia											
Metody prowadzenia wykładów	Wykład z prezentacją multimedialną											
Metody prowadzenia ćwiczeń	Analiza tekstów, dyskusja, metoda przypadków, metody eksponujące											
Forma zaliczenia zajęć	Zaliczenie na ocenę											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania praktycznego	Projekt indywidualny	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	Projekty grupowe	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
	x	x				x	x	x				
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)	15%	30%				30%	15%	10%				
TREŚCI MERYTORYCZNE												
Wymagania wstępne	Brak											
Cele przedmiotu	<ul style="list-style-type: none"> - Zaznajomienie się ze specyfiką funkcjonowania osób dorosłych w spektrum autyzmu; - Zdobywanie umiejętności oceny poziomu samodzielności życiowej dorosłych osób w spektrum autyzmu oraz ich gotowości do podjęcia aktywności zawodowej; - Nabycie kompetencji w zakresie edukacji dorosłych osób z zaburzeniami w spektrum autyzmu. 											

<p style="text-align: center;">Treści merytoryczne przedmiotu</p>	<p>Wykłady:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do problematyki pracy z osobami dorosłymi z zaburzeniami w spektrum autyzmu (wyjaśnienie podstawowej terminologii, wyjaśnienie specyfiki zaburzenia) 2. Alternatywne sposoby komunikowania się z osobami w spektrum autyzmu (nauka języka Makaton, tworzenie piktogramów) 3. Sposoby przeciwdziałania zachowaniom trudnym, manifestowanym przez dorosłe osoby w spectrum autyzmu (nauka SCIP-R) 4. Socjalizacja a autonomia osób dorosłych w spektrum autyzmu 5. Rehabilitacja zawodowa osób dorosłych w spektrum autyzmu 6. Mieszkalnictwo wspomagane dla osób dorosłych w spektrum autyzmu 7. Autyzm a umiejętności kognitywne i językowe dorosłych 8. Możliwości i ograniczenia dorosłych osób z autyzmem w zakresie realizacji własnych wizji dorosłości 9. Prawo do nauki dorosłych osób z autyzmem w polskim szkolnictwie wyższym <p>Ćwiczenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Warsztaty socjoterapeutyczne dla osób dorosłych w spektrum autyzmu 2. Rola szkoły przysposabiającej do pracy w życiu dorosłych osób z autyzmem 3. Nowe technologie w pracy z dorosłymi osobami w spektrum autyzmu 4. Funkcjonowanie dorosłych osób z autyzmem w kontekście różnic międzypłciowych 5. Edukacja w percepcji dorosłych osób z autyzmem 6. Wykorzystanie ogrodów hortiterapeutycznych w pracy z dorosłymi osobami w spektrum autyzmu 7. Zagadnienie zespołu sawanta u osób dorosłych w spektrum autyzmu 8. Znaczenie aktywności fizycznej w życiu dorosłych osób z autyzmem 9. Strategie radzenia sobie ze stresem przez osoby dorosłe w spektrum autyzmu 10. Formy przeciwdziałania przemocy względem dorosłych osób z autyzmem 11. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób dorosłych z autyzmem 12. Autyzm a jakość życia osób dorosłych i ich rodzin 13. Autyzm a edukacja seksualna osób dorosłych 14. Bariery w edukacji osób z autyzmem 15. Wybrane formy pomocy i wsparcia względem osób z autyzmem: przygotowanie do samodzielnego funkcjonowania 		
<p style="text-align: center;">Literatura podstawowa</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. D. Otapowicz, <i>Bariery w edukacji osób z autyzmem</i>, (w:) <i>Edukacja zorientowana na ucznia i studenta</i>, (red.) A. Karpińska, W. Wróblewska, P. Remża, Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku, Białystok 2021, s. 255-269. 2. D. Wolska, E. Sobocha, <i>Edukacja do dorosłości osób z autyzmem</i>, „Edukacja”, 2018, nr 3, s. 48-57. 3. A. Prokopiak, <i>Funkcjonowanie seksualne osób ze spektrum autyzmu</i>, „Niepełnosprawność i Rehabilitacja”, 2012, nr 3, s. 28-36. 4. S. Kuruliszwili, <i>Potrzeby dorosłych osób z autyzmem – percepcja problemu przez samorządy stopnia gminnego i pracowników ośrodków pomocy społecznej</i>, „Niepełnosprawność i Rehabilitacja”, 2014, nr 3, s. 131-143. 		
<p style="text-align: center;">Literatura uzupełniająca</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. J. Buława-Halasz, <i>Rehabilitacja społeczna i zawodowa dorosłych osób autystycznych: studium fenomenograficzne z zastosowaniem teorii społecznej Pierre’a Bourdieu</i>, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2017. 2. S. Nosarzewska, <i>Funkcjonowanie społeczne młodzieży i osób dorosłych z autyzmem</i>, (w:) <i>Rehabilitacja i edukacja osób z niepełnosprawnością wielozakresową</i>, (red.) K. Ćwirynkało, Cz. Kosakowski, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2012, s. 182-211. 		
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)			
<p>Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi</p>	Rodzaj aktywności	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
	Wykład	15	9

	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	30	18
	Udział w innych formach kontaktu bezpośredniego	18	36
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	20	20
	Przygotowanie prac pisemnych		
	Przygotowanie do ćwiczeń	20	20
	Przygotowanie do egzaminu/kolokwium	10	10
	Wykonanie zadania praktycznego		
	Przygotowanie projektu /prezentacji	10	10
	Inne	12	12
Ogólny bilans czasu pracy studenta		125	125
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		5	5
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie INP: www.inp.uni.opole.pl			
UWAGI:	Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2024/2025		
Koordinator przedmiotu: Przemysław Kaniok	Zespół dydaktyczny: Przemysław Kaniok		

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	NOWE TECHNOLOGIE W EDUKACJI UCZNIÓW Z ZABURZENIAMI ZE SPEKTRUM AUTYZMU		
Kierunek	PEDAGOGIKA SPECJALNA		
Poziom studiów	jednolite magisterskie		
Kod		Punktacja ECTS	5
Wydział	Nauk Społecznych	Tryb studiów	Stacjonarne/niestacjonarne
Rok studiów	III	Semestr	6
Język przedmiotu	polski	Moduł	Moduł przedmiotów z zakresu Edukacji i terapii osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu
EFEKTY UCZENIA SIĘ			
Obszary	Efekty przedmiotowe		Odniesienia do efektów kierunkowych
Wiedza	<p>W1 – Student posiada wiedzę obejmującą podstawowe terminy i pojęcia związane z technologią informacyjną.</p> <p>W 2 – Student zna korzyści i zagrożenia wynikające z wykorzystania nowoczesnych technologii w pracy terapeutycznej wśród osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.</p> <p>W 3 – Student posiada wiedzę metodyczną dotyczącą zastosowania różnych narzędzi technologii informatycznej w procesie edukacji i terapii osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.</p>		<p>E.1A.W2.</p> <p>E.2A.W1.</p>
Umiejętności	<p>U 1 - Student potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu technologii informacyjnej w celu diagnozowania zaburzeń i projektowania działań terapeutycznych wśród osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.</p> <p>U 2 – Student potrafi wspierać swoich podopiecznych w samodzielnym zdobywaniu wiedzy z wykorzystaniem technologii informacyjnej.</p> <p>U 3 – Student posiada umiejętności wykorzystania technologii informacyjnej w celach samokształceniowych.</p>		<p>E.1A.U2.</p> <p>E.2A.U1.</p>

Kompetencje społeczne	<p>K 1 – Student ma pełną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności z zakresu znajomości technologii informacyjnej, a także możliwości jej wykorzystania w pracy z osobami ze spektrum autyzmu.</p> <p>K 2 – Student jest gotów do samodzielnego podejmowania decyzji w kwestii wykorzystania technologii informacyjnej w pracy z osobami ze spektrum autyzmu oraz przyjmowania pełnej odpowiedzialności za jej skutki.</p> <p>K 3 – Student wykazuje zaangażowanie w zakresie wspierania rozwoju i terapii osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.</p>												E.1A.K1. E.1A.K2. E.2A.K3 E.2A.K4.
Forma zajęć:	Wykład, Ćwiczenia												
Metody prowadzenia wykładów	wykład problemowy, wykład z prezentacją												
Metody prowadzenia ćwiczeń	metoda projektu, gry dydaktyczne, metody eksponujące												
Forma zaliczenia zajęć	Ćwiczenia: zaliczenie na ocenę												
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania praktycznego	Projekt indywidualny	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	Projekty grupowe	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne	
				x				X					
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)				50				50					
TREŚCI MERYTORYCZNE													
Wymagania wstępne													
Cele przedmiotu	<p>C 1 – Zapoznanie studentów z różnymi rozwiązaniami – programowymi i sprzętowymi, wykorzystywanymi w pracy z osobami ze spektrum autyzmu</p> <p>C 2 – Zapoznanie studentów z zasobami sieci, pomocnymi w planowaniu i realizacji zajęć z osobami ze spektrum autyzmu</p> <p>C 3 - Zapoznanie studentów z założeniami i podstawowymi celami edukacji medialnej wśród osób ze spektrum autyzmu</p>												

Treści merytoryczne przedmiotu	Wykorzystanie nowoczesnych technologii informatycznych w diagnozowaniu, terapii i kształceniu osób ze spektrum autyzmu. Komputer jako narzędzie multimedialne, polisensoryczne, interaktywne, zdolne do kreowania rzeczywistości wirtualnej i symulacji, pozwalające na edycję i multiplikację. Rozwiązania sprzętowe i propozycje programowe mające zastosowanie w pracy z osobami ze spektrum autyzmu. Wykorzystanie zasobów sieci w planowaniu procesu dydaktyczno-wychowawczego i terapeutycznego wśród osób ze spektrum autyzmu. Edukacja medialna. Wykorzystanie programów komputerowych w pracy edukacyjnej i terapeutycznej wśród osób ze spektrum autyzmu.		
Literatura podstawowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. A. Andrzejewska, Bednarek J. (red.), <i>Osoby niepełnosprawne a media cyfrowe</i>, Warszawa 2010, Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej. 2. A. Mamroł, <i>Osoba z niepełnosprawnością w środowisku medialnym</i>, Opole 2016, Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego. 3. J. Bednarek, <i>Multimedia w kształceniu</i>, Warszawa 2017, PWN. 		
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. A. Landowska, A. Kołakowska, A. Anzulewicz, P. Jarmońkiewicz, J. Rewera, <i>E-technologie w edukacji i terapii dzieci z autyzmem w Polsce</i>, „EduAkcja”, 2014, nr 2 (8); 2. A. Hankała, <i>Psychologiczne i społeczne zagrożenia związane z zastosowaniem mediów i technologii informatycznej w edukacji</i>, Warszawa-Kraków 2005, Impuls; 3. M. Poraj-Porawska, <i>Wykorzystanie nowoczesnych technologii w nauczaniu dzieci ze zdiagnozowanym autyzmem</i>, „E- Mentor” 2015, nr 61 (4); 4. B. Siemieniecki (red.), <i>Pedagogika medialna</i>, t. 2, Warszawa 2007, PWN; 5. A. Kwiatkowska, <i>Osoba z niepełnosprawnością intelektualną w świecie nowych technologii cyfrowych</i>. Pobrano z: https://psoni.org.pl/nasze-publicacje/; 6. A. Landowska, A. Kołakowska, A. Anzulewicz, P. Jarmońkiewicz, J. Rewera, <i>E-technologie w diagnozie i pomiarach postępów terapii dzieci z autyzmem w Polsce</i>, „E-Mentor” 2014, nr 4 (56) 7. A. Kołakowska, A. Landowska, <i>Możliwości wsparcia technologicznego terapii i diagnostyki dzieci z autyzmem</i>, Raport Techniczny WETI PG 1/2014 		
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)			
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Rodzaj aktywności	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
	Wykład	15	9
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	30	18
	Udział w innych formach kontaktu bezpośredniego	18	36
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	20	20
	Przygotowanie prac pisemnych		
	Przygotowanie do ćwiczeń	20	20
	Przygotowanie do egzaminu		
	Wykonanie zadania praktycznego	10	10
	Przygotowanie projektu /prezentacji		
	Inne	12	12
Ogólny bilans czasu pracy studenta		125	125
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		5	5
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie INP: www.inp.uni.opole.pl			
UWAGI:		Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2024/2025	

Koordinator przedmiotu:
Dr Andrzej Mamroł

Zespół dydaktyczny:
Dr Andrzej Mamroł

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	METODYKA REWALIDACJI INDYWIDUALNEJ UCZNIA Z ZABURZENIAMI ZE SPEKTRUM AUTYZMU		
Kierunek	PEDAGOGIKA SPECJALNA		
Poziom studiów	jednolite magisterskie		
Kod		Punktacja ECTS	5
Wydział	Nauk Społecznych	Tryb studiów	Stacjonarne/niestacjonarne
Rok studiów	III	Semestr	5
Język przedmiotu	Polski	Moduł	Moduł przedmiotów z zakresu Edukacji i terapii osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu
EFEKTY UCZENIA SIĘ			
Obszary	Efekty przedmiotowe		Odniesienia do efektów kierunkowych
Wiedza	<p>W 1 - potrafi zdiagnozować aktualne potrzeby rozwojowe dziecka i zaplanować kolejne zadania by zaspokoić potrzeby rozwojowe dziecka, zna metodykę wczesnego wspomagania rozwoju dziecka z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, potrafi sporządzić wielospecjalistyczną ocenę poziomu funkcjonowania ucznia,</p> <p>W 2 - zna zasady planowania i opracowania programu pracy dydaktyczno-wychowawczej i terapeutycznej z dziećmi i młodzieżą z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, potrafi dostosować wymagania edukacyjne do specjalnych potrzeb uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, zna zasady współorganizowania zajęć dydaktycznych przez nauczyciela wspierającego ucznia z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i innymi zaburzeniami neurorozwojowymi,</p> <p>W 3 - rozumie rolę zajęć specjalistycznych i wszechstronną interdyscyplinarną rehabilitację oraz metodykę zajęć rehabilitacji indywidualnej ucznia z zaburzeniami ze spektrum autyzmu,</p>		E.1A.W1. E.1A.W2. E.2A.W1.

Umiejętności	<p>U 1 - potrafi: wykorzystać wiedzę teoretyczną w praktyce, analizować metodykę rewalidacji i wspomaganie rozwoju dziecka z zaburzeniami ze spektrum autyzmu,</p> <p>U 2 - potrafi planować, realizować i interpretować wielospecjalistyczną ocenę poziomu funkcjonowania, szczegółowo planować pracę dydaktyczno-wychowawczą i terapeutyczną z dziećmi i młodzieżą z zaburzeniami ze spektrum autyzmu ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rozwojowych ucznia,</p> <p>U 2 – potrafi dostosowywać wymagania edukacyjne do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, określać znaczenie metodyki zajęć rewalidacji indywidualnej ucznia z zaburzeniami ze spektrum autyzmu,</p>											<p>E.1A.U1.</p> <p>E.1A.U2.</p> <p>E.2A.U1.</p>
Kompetencje społeczne	<p>KS 1 - jest gotów do autorefleksji nad rozwojem zawodowym i pogłębiania swojego talentu pedagogicznego.</p> <p>KS 2 - jest gotów do okazywania empatii, szacunku i wyrozumiałości dzieciom i uczniom potrzebującym wsparcia i pomocy,</p> <p>KS 3 - jest gotów do samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej i ortodydaktycznej a także do współpracy z nauczycielami i specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy.</p>											<p>E.1A.K1.</p> <p>E.1A.K2.</p> <p>E.2A.K2.</p> <p>E.2A.K1.</p> <p>E.2A.K3</p> <p>E.2A.K4.</p>
Forma zajęć:	Wykład, Ćwiczenia											
Metody prowadzenia wykładów	wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną											
Metody prowadzenia ćwiczeń	analiza tekstów, dyskusja, metoda przypadku, metoda sytuacyjna											
Forma zaliczenia zajęć	zaliczenie na ocenę											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania praktycznego	Projekt indywidualny	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	Projekty grupowe	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
	X	X						x				
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)	30%	40%						30%				
TREŚCI MERYTORYCZNE												

Wymagania wstępne	Znajomość zasad dydaktyki specjalnej
Cele przedmiotu	Celem przedmiotu jest nabycie przez studentów wiedzy dotyczącej indywidualnej pracy z dzieckiem rozwijającym się w spektrum autyzmu. Dodatkowym celem jest nabycie wiedzy i umiejętności pozwalających na dopasowanie działań terapeutycznych do aktualnych potrzeb rozwojowych podopiecznego.
Treści merytoryczne przedmiotu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Diagnostyka rozwoju dziecka – stadia rozwoju psychologicznego, 2. Początek pracy – budowanie relacji, uważność na potrzeby dziecka, 3. Wczesne wspomaganie – wczesna interwencja terapeutyczna, 4. Określenie celów rozwojowych i ich hierarchizacja, 5. Planowanie oddziaływań najbliższego rozwoju, 6. Dziecko z zaburzeniami ze spektrum autyzmu – etap wczesnej interwencji terapeutycznej (zaraz po diagnozie), 7. Dziecko z zaburzeniami ze spektrum autyzmu – etap przedszkolny, 8. Dziecko z zaburzeniami ze spektrum autyzmu – etap szkolny, 9. Nastolatek z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, 10. Niepełnosprawność sprzężona – kiedy autyzm współwystępuje z niepełnosprawnością intelektualną. 11. Współpraca z rodzicami.
Literatura podstawowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Silberman Steve (2021), Autyzm. Historia geniuszu natury i różnorodności neurologicznej, Wydawnictwo Kobiece, Białystok. 2. Jennifer McILWEE MYERS (2016), Rozwijanie umiejętności życiowych u dzieci z autyzmem lub zespołem Aspergera, Wydawnictwo Harmonia Uniwersalis 3. Alyson Beytien (2018), Autyzm na co dzień, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 4. Prizant Barry M. (2017), Niezwyčajni ludzie, nowe spojrzenie na autyzm, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków. 5. Bee Helen (2004), Psychologia rozwoju człowieka, ZYSK I SK-A, Poznań.
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wąsiewicz Adela (2022), Lot w kosmos, Praktyczny przewodnik po spektrum, ebook. 2. Hendrickx Sarah (2018), Dziewczyny i kobiety w spektrum autyzmu. Od wczesnego dzieciństwa do późnej starości, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

	Rodzaj aktywności	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15	9
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	30	18
	Udział w innych formach kontaktu bezpośredniego	18	36
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	10	10
	Przygotowanie prac pisemnych		
	Przygotowanie do ćwiczeń	20	20
	Przygotowanie do egzaminu/kolokwium	20	20
	Wykonanie zadania praktycznego		
	Przygotowanie projektu /prezentacji		
	Inne	12	12
Ogólny bilans czasu pracy studenta		125	125

Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)	5	5
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie INP: www.inp.uni.opole.pl		
UWAGI: Brak.	Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2024/2025	
Koordinator przedmiotu: Mgr Alicja Wróblewska	Zespół dydaktyczny: Mgr Alicja Wróblewska	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	METODYKA PRACY WYCHOWAWCZEJ W GRUPIE SZKOLNEJ Z UCZNIAMI W SPEKTRUM AUTYZMU		
Kierunek	PEDAGOGIKA SPECJALNA		
Poziom studiów	Jednolite magisterskie		
Kod		Punktacja ECTS	5
Wydział	Nauk Społecznych	Tryb studiów	Stacjonarne/niestacjonarne
Rok studiów	IV	Semestr	7
Język przedmiotu	Polski	Moduł	Moduł przedmiotów z zakresu Edukacji i terapii osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu
EFEKTY UCZENIA SIĘ			
Obszary	Efekty przedmiotowe		Odniesienia do efektów kierunkowych
Wiedza	<p>W 1 – posiada merytoryczną i metodyczną wiedzę niezbędną do prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem modeli indywidualizacji lekcji, efektywnych strategii nauczania i uniwersalnego projektowania zajęć</p> <p>W 2 – zna i rozumie koncepcje edukacji, terapii uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu oraz metody edukacji i terapii</p> <p>W 3 – posiada wiedzę o uczestnikach działalności edukacyjnej, w tym zna system kształcenia specjalnego w kontekście systemu kształcenia powszechnego oraz organizacji i metodyki</p>		<p>E.1A.W1.</p> <p>E.1A.W2.</p> <p>E.2A.W1.</p>

Umiejętności	<p>U 1 – potrafi zastosować wiedzę do prowadzenia zajęć w grupach zróżnicowanych, z uwzględnieniem indywidualizowania zadań, dostosowywania metod i treści do potrzeb i możliwości ucznia</p> <p>U 2 – potrafi wybrać i zastosować właściwy sposób postępowania, potrafi dobierać środki i metody pracy w celu efektywnego wykonania pojawiających się wyzwań i zadań zawodowych</p> <p>U 3 – potrafi opracować i przeprowadzić zajęcia edukacyjne w sposób adekwatny do potrzeb i możliwości ucznia z zaburzeniami ze spektrum autyzmu</p>		<p>E.1A.U1.</p> <p>E.1A.U2.</p> <p>E.2A.U1.</p>									
Kompetencje społeczne	<p>K 1 – jest gotów do okazywania empatii dzieciom i uczniom potrzebującym wsparcia i pomocy</p> <p>K 2 – jest gotów do samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej</p>		<p>E.1A.K1.</p> <p>E.1A.K2.</p> <p>E.2A.K2.</p> <p>E.2A.K1.</p> <p>E.2A.K3</p> <p>E.2A.K4.</p>									
Forma zajęć:	Wykład, Ćwiczenia											
Metody prowadzenia wykładów	wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną											
Metody prowadzenia ćwiczeń	dyskusja („burza mózgów”), metoda sytuacyjna, metody eksponujące											
Forma zaliczenia zajęć	zaliczenie na ocenę											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania praktycznego	Projekt indywidualny	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	Projekty grupowe	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne (warsztaty)
						X	X	x	x			x
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)						10	10	20	30			30
TREŚCI MERYTORYCZNE												
Wymagania wstępne												
Cele przedmiotu	<p>C 1 - Poznanie przez słuchaczy metod aktywizujących oraz zasad warunkujących skuteczną pracę opiekuńczo-wychowawczą z podopiecznymi z ASD.</p> <p>C 2 - Kształtowanie umiejętności planowania i efektywnej realizacji procesu opiekuńczo-wychowawczego z uczniami z ASD.</p>											

<p style="text-align: center;">Treści merytoryczne przedmiotu</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Style poznawcze i strategie uczenia się oraz nauczania. 2. Wybrane metody wspomagające proces kształcenia i wychowania: gry dydaktyczne; rozrywki umysłowe; gry interakcyjne rozwijające kompetencje społeczne, wspomagające zdolności poznawcze, rozwijające sprawność motoryczną i sensoryczną; metody aktywizujące do rozwiązywania problemów w twórczy sposób, do efektywnego współdziałania w zespole, do rozwoju sprawności umysłowych i osobistych zainteresowań; metoda baśniowych spotkań; metody i techniki oddziaływania instrumentalnego – „Szkoła super”, praktyka pozytywna, autokorekcja, hiperkorekcja, modelowanie; techniki Freineta; metoda projektów; mapy myśli; metody rozwijające umiejętność uczenia się; metody relaksacyjne – trening wizualizacji; metody rozwijające kreatywność. 3. Uniwersalne projektowania zajęć, nowe technologie w nauczaniu (technologie wspomagające i asystujące). 4. Adaptowanie metod nauczania do potrzeb uczniów ze spektrum zaburzeń autystycznych (ASD). 5. Formy organizacyjne pracy na lekcji z udziałem uczniów ze spektrum zaburzeń autystycznych (ASD). 6. Sposoby motywowania do nauki uczniów ze spektrum zaburzeń autystycznych (ASD). 7. Konstruowanie konspektu lekcji w grupie zróżnicowanej z udziałem uczniów z ASD. 		
<p style="text-align: center;">Literatura podstawowa</p>	<p>Błęszyński J. (2005). <i>Terapie wspomagające rozwój osób z autyzmem</i>, Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”.</p> <p>Głodkowska J. (2017). <i>Dydaktyka specjalna. Od systematyki do projektowania dydaktyki specjalistycznych</i>, Warszawa: Wyd. Naukowe PWN.</p> <p>Jagielska G.(2010). <i>Dziecko z autyzmem i zespołem Aspergera w szkole i przedszkolu</i>, Warszawa: Ośrodek Rozwoju Edukacji.</p> <p>Krzyżewska J.(1998). <i>Aktywizujące metody i techniki w edukacji wczesnoszkolnej</i>, Suwałki: Au Omega.</p> <p>Mitchell D.(2016) <i>Sprawdzone metody w edukacji specjalnej i włączającej. Strategie nauczania poparte badaniami</i>, Gdańsk: Wyd. Harmonia.</p> <p>Tanajewska A., Naprawa R., Stawska J.(2014). <i>Praca z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Poradnik dla nauczyciela</i>, Warszawa: Wyd. Difin.</p> <p>Wdówick P. (2010). <i>Uniwersalne projektowanie zajęć dydaktycznych</i>, Warszawa.</p>		
<p style="text-align: center;">Literatura uzupełniająca</p>	<p>Chrzanowska I. (2015). <i>Pedagogika specjalna – od tradycji do współczesności</i>, Kraków: Wyd. Impuls.</p> <p>Naprawa R., Tanajewska A., Mach C., Szczepańska K. (2017). <i>Dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i możliwości psychofizycznych uczniów. Realizowanych w ramach prowadzonych zajęć edukacyjnych z podziałem na poszczególne edukacje oraz na zajęciach specjalistycznych. I etap edukacyjny</i>, Gdańsk: Wyd. Harmonia.</p> <p><i>Podniesienie efektywności kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Materiały dla nauczycieli. Cz. 1, 2</i>, Warszawa 2010.</p>		
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)			
<p style="text-align: center;">Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi</p>	Rodzaj aktywności	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
	Wykład	15	9
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	30	18
<p style="text-align: center;">Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z</p>	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	10	10
	Przygotowanie prac pisemnych	20	20

prowadzącymi	Przygotowanie do ćwiczeń	20	20
	Przygotowanie do egzaminu/kolokwium		
	Wykonanie zadania praktycznego		
	Przygotowanie projektu /prezentacji		
	Inne	12	12
Ogólny bilans czasu pracy studenta		125	125
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		5	5

KONTAKT:

Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie INP: www.inp.uni.opole.pl

UWAGI: Brak.

Okres ważności karty przedmiotu:
od roku akademickiego 2024/2025

Koordinator przedmiotu:
Dr Weronika Kurcz

Zespół dydaktyczny:
Dr Weronika Kurcz

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	METODYKA WCZESNEGO WSPOMAGANIA ROZWOJU DZIECKA Z ZABURZENIAMI ZE SPEKTRUM AUTYZMU		
Kierunek	PEDAGOGIKA SPECJALNA		
Poziom studiów	Jednolite magisterskie		
Kod		Punktacja ECTS	5
Wydział	Nauk Społecznych	Tryb studiów	Stacjonarne/niestacjonarne
Rok studiów	IV	Semestr	8
Język przedmiotu	Polski	Moduł	Moduł przedmiotów z zakresu Edukacji i terapii osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu
EFEKTY UCZENIA SIĘ			
Obszary	Efekty przedmiotowe		Odniesienia do efektów kierunkowych
Wiedza	<p>W 1 – posiada wiedzę w zakresie stosowanej terminologii i założeń teoretycznych wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka z z zaburzeniami ze spektrum autyzmu oraz jego podstaw prawnych</p> <p>W 2 – posiada wiedzę dotyczącą zasad organizacji, planowania i realizacji wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka z zaburzeniami ze spektrum autyzmu</p> <p>W 3 – posiada wiedzę w zakresie modeli współpracy z innymi specjalistami oraz znaczenia współpracy z rodzicami i opiekunami dziecka, które warunkują powodzenie procesu wczesnego wspomaganie rozwoju</p>		<p>E.1A.W1.</p> <p>E.1A.W2.</p> <p>E.2A.W1.</p>

Umiejętności	<p>U 1 – potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę w celu krytycznej analizy i syntezy mającej na celu rozwiązywanie problemów związanych z realizacją wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka z zaburzeniami ze spektrum autyzmu</p> <p>U 2 – potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę w celu planowania pracy rehabilitacyjnej z uwzględnieniem diagnozy i indywidualnych potrzeb rozwojowych; doboru właściwych metod pracy; wskazaniem zależności istniejących pomiędzy wczesną interwencją a osiąganiem przez dziecko samodzielności i dojrzałości do nauki w szkole.</p> <p>U 3 – potrafi współpracować z rodziną i specjalistami w zakresie organizacji działań na rzecz rozwoju i podwyższania potencjału rozwojowego dziecka z zaburzeniami ze spektrum autyzmu</p>		<p>E.1A.U1. E.1A.U2. E.2A.U1.</p>									
Kompetencje społeczne	<p>K 1 – ma dużą świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności; rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego;</p> <p>K 2 – angażuje się we współpracę z uczestnikami procesu rehabilitacji</p> <p>K 3 – jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, w tym przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymaga tego od innych</p>		<p>E.1A.K1. E.1A.K2. E.2A.K2. E.2A.K1. E.2A.K3 E.2A.K4.</p>									
Forma zajęć:	Wykład, Ćwiczenia											
Metody prowadzenia wykładów	wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną											
Metody prowadzenia ćwiczeń	analiza tekstów, dyskusja, metoda przypadków, metoda sytuacyjna, metoda projektu, metody eksponujące											
Forma zaliczenia zajęć	<p>Wykład: zaliczenie</p> <p>Ćwiczenia: zaliczenie na ocenę</p>											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania praktycznego	Projekt indywidualny	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	Projekty grupowe	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
	X		X	X			x	X	x			
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)	5		40	10			5	5	10			
TREŚCI MERYTORYCZNE												
Wymagania wstępne	Zakres wiedzy z biomedycznych podstaw rozwoju, teoretycznych podstaw kształcenia i pedagogiki specjalnej, w tym SPE w zakresie spektrum autyzmu.											

<p>Cele przedmiotu</p>	<p>C 1 – Uzyskanie wiedzy z zakresu prawno-formalnych podstaw organizacji wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka.</p> <p>C 2 – Uzyskanie uporządkowanej wiedzy o celach i organizacji wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka z zaburzeniami ze spektrum autyzmu oraz znaczenia roli rodziny w realizacji tego procesu</p> <p>C 3 – Posiadanie umiejętności wykorzystania zdobytej wiedzy w celu planowania pracy rehabilitacyjnej z uwzględnieniem diagnozy i indywidualnych potrzeb rozwojowych jednostek; doboru właściwych metod pracy; wskazania zależności istniejących pomiędzy wczesną interwencją a osiąganiem przez dziecko samodzielności i dojrzałości do nauki w szkole.</p>
<p>Treści merytoryczne przedmiotu</p>	<p>Wykład: Teoretyczne podstawy wczesnego wspomaganie rozwoju – podstawowe pojęcia, przepisy prawa oświatowego, koncepcje wspomaganie rozwoju. Konsekwencje zaburzeń ze spektrum autyzmu dla rozwoju dziecka oraz dla funkcjonowania jego rodziny. Udział rodziców w procesie wczesnego wspomaganie – system relacji rodzinnych, codzienne czynności rodziny, strategie postępowania rodziców, modele wspomaganie w środowisku rodzinnym.</p> <p>Ćwiczenia: Modele współpracy pomiędzy specjalistami. Współpraca specjalistów z rodzicami w procesie wspomaganie rozwoju dziecka, przygotowanie specjalistów do współpracy z rodzicami, organizacja terapii (wizyty domowe), przygotowanie rodziców do wspomaganie rozwoju dziecka. Procedury i etapy konstruowania indywidualnych programów wspierania rozwoju. Planowanie i realizacja rehabilitacji dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu. Metody wykorzystywane we wczesnym wspomaganie rozwoju dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu – Biofeedback, B., K. Bobathów, G. Domana, H. Kabata, A. Peto, V. Vojty.</p>
<p>Literatura podstawowa</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cieszyńska J., Korendo M., <i>Wczesna interwencja terapeutyczna. Stymulacja rozwoju dziecka od noworodka do 6 roku życia</i>, Wydawnictwo Edukacyjne, Kraków 2007. 2. Cytowska B., Winczura B. (red.), <i>Wczesna interwencja i wspomaganie rozwoju małego dziecka</i>, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2006. 3. Grand C., <i>Autyzm i zespół Aspergera</i>, Wydawca: STUDIO EMKA, rok wydania: 2012 4. Fronczyk A., Krajewska K. (red.), <i>Program psychostymulacji rozwoju dziecka w wieku przedszkolnym z deficytami i zaburzeniami rozwoju</i>, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2002. 5. McIlwee Myers J., <i>Rozwijanie umiejętności życiowych u dzieci z autyzmem lub zespołem Aspergera</i>, Wydawnictwo Harmonia, Warszawa 2016 6. Wiśniewska M., <i>Wspomaganie rozwoju dziecka z niepełnosprawnością intelektualną. Poradnik dla rodziców i terapeutów</i>, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2010. 7. Twardowski A., <i>Wczesne wspomaganie rozwoju dzieci z niepełnosprawnościami w środowisku rodzinnym</i>, Wydawnictwo UAM, Poznań 2012. 8. Gruszczyk-Kolczyńska E., Zielińska E., <i>Wspomaganie rozwoju umysłowego trzylatków i dzieci starszych wolniej rozwijających się</i>, WSiP, Warszawa 2000.
<p>Literatura uzupełniająca</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cytowska B., Winczura B., Stawarski A. (red.), <i>Dzieci chore, niepełnosprawne i z utrudnieniami w rozwoju</i>, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2013. 2. Piszczek M., <i>Diagnoza i wspomaganie rozwoju dziecka – wybrane zagadnienia</i>, CMPPP, Warszawa 2007. 3. Serafin T., <i>Wybrane aspekty dotyczące możliwości prowadzenia działań wspierających rozwój małych dzieci zagrożonych niepełnosprawnością lub niepełnosprawnych oraz ich rodziny</i>, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2012. 4. Skórczyńska M., <i>Współczesne tendencje we wczesnej interwencji u dzieci zagrożonych niepełnosprawnością lub niepełnosprawnych. Perspektywa edukacyjna</i>, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2006. 5. Strassmeier W., <i>Interwencja wczesnodziecięca</i>, Wydawnictwo Harmonia, Warszawa 2012. 6. Szczypczyk A., Sabik M., <i>Zabawy dla dzieci z autyzmem</i>, Wydawca: HARMONIA, rok wydania: 2012 7. Walczak G. (red.), <i>Wczesne wspomaganie rozwoju dzieci z uszkodzonym wzrokiem i dodatkowymi zaburzeniami</i>, Wydawnictwo MENiS, Warszawa 2005.
<p>Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Calkowity Nakład Pracy Studenta)</p>	

	Rodzaj aktywności	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15	9
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	30	18
	Udział w innych formach kontaktu bezpośredniego	18	36
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	20	20
	Przygotowanie prac pisemnych		
	Przygotowanie do ćwiczeń	20	20
	Przygotowanie do egzaminu		
	Wykonanie zadania praktycznego	10	10
	Przygotowanie projektu /prezentacji		
	Inne	12	12
Ogólny bilans czasu pracy studenta		125	125
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		5	5
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie INP: www.inp.uni.opole.pl			
UWAGI:		Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2024/2025	
Koordinator przedmiotu: Dr Bronisława Ogonowski		Zespół dydaktyczny: Dr Bronisława Ogonowski	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	ROZWIJANIE KOMPETENCJI EMOCJONALNO-SPOŁECZNYCH UCZNIÓW ZE SPEKTRUM AUTYZMU		
Kierunek	PEDAGOGIKA SPECJALNA		
Poziom studiów	Jednolite magisterskie		
Kod		Punktacja ECTS	5
Wydział	Nauk Społecznych	Tryb studiów	Stacjonarne/niestacjonarne
Rok studiów	IV	Semestr	8
Język przedmiotu	Polski	Moduł	Moduł przedmiotów z zakresu Edukacji i terapii osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu
EFEKTY UCZENIA SIĘ			
Obszary	Efekty przedmiotowe		Odniesienia do efektów kierunkowych
Wiedza	W 1 - zna metodę Treningu Umiejętności Społecznych,		E.1A.W2. E.2A.W1.
	W 2 – wie czym są umiejętności społeczne i ich składowe,		E.1A.W2. E.2A.W1.
	W 3 – zna i rozumie procesy grupowe oraz mechanizmy uczenia się metodą Treningu Umiejętności Społecznych,		E.1A.W2. E.2A.W1.
Umiejętności	U 1 – posiada umiejętność opracowania scenariusza zajęć metodą umiejętności społecznych,		E.1A.U2. E.2A.U1.
	U 2 – posiada umiejętność prowadzenia zajęć grupowych metodą treningu,		E.1A.U2. E.2A.U1.
	U 3 – posiada umiejętność radzenie sobie w trudnych sytuacjach podczas sesji treningu,		E.1A.U2. E.2A.U1.
Kompetencje społeczne	K 1 – ma akceptującą postawę wobec wychowanków		E.2A.K1.
	K 2 – wykazuje się autorefleksją w swojej pracy,		E.2A.K3
	K 3 - potrafi współpracować z innymi.		E.2A.K4.
Forma zajęć:	Wykład, Ćwiczenia		
Metody prowadzenia wykładów	wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną		
Metody prowadzenia ćwiczeń	analiza tekstów, metoda przypadków, metoda sytuacyjna, metoda inscenizacji, metoda projektu, metody eksponujące, dyskusja zogniskowana		
Forma zaliczenia zajęć	Zaliczenie na ocenę		

Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi Ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania	Projekt	Praca pisemna (esej, ...)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	Projekty grupowe	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
								x	X	X		
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)							10	10	80			
TREŚCI MERYTORYCZNE												
Wymagania wstępne	<ul style="list-style-type: none"> - Znajomość metodologii pracy w grupie - Znajomość specyfiki zaburzeń ze spektrum autyzmu - Znajomość podstawowych metod terapii behawioralnej 											
Cele przedmiotu	<ul style="list-style-type: none"> - Zapoznanie studentów z metodą Treningu Umiejętności Społecznych - Poznanie czym są umiejętności społeczne, ich składowe – podstawy teoretyczne - Nabycie umiejętności opracowania scenariusza zajęć metodą umiejętności społecznych - Zrozumienie procesów grupowych oraz mechanizmu uczenia się metodą Treningu Umiejętności Społecznych - Poznanie podstawowych sposobów prowadzenia zajęć grupowych metodą treningu 											
Treści merytoryczne przedmiotu	<ul style="list-style-type: none"> - Umiejętności społeczne – modele i założenia teoretyczne - Rozwój umiejętności społecznych - Teoria umysłu, a umiejętności społeczne - Elementy umiejętności społecznych - Metoda Treningu – forma, przykładowe scenariusze - Sposoby uczenia się treningu umiejętności społecznych - Sposoby aktywizacji i motywacji uczestników treningów - Tworzenie ćwiczeń przydatnych na zajęciach - Radzenie sobie w trudnych sytuacjach podczas sesji treningu - Sposoby ewaluacji efektów pracy 											
Literatura podstawowa	<p>Argyle, M. (1994). Nowe ustalenia w treningu umiejętności społecznych. <i>W: W. Domachowski, M. Argyle (red.), Reguły życia społecznego: Oksfordzka Psychologia Społeczna</i> (s. 197-208). Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.</p> <p>Jakubowska, U. (1996). Wokół pojęcia „kompetencja społeczna” – ujęcie komunikacyjne. <i>Przegląd Psychologiczny</i>, 39, Nr 3/4, 29-40.</p> <p>Goleman, D. (2007). <i>Inteligencja Społeczna</i>. Poznań: Dom Wydawniczy REBIS.</p> <p>J. Meder (red.), <i>Trening umiejętności społecznych w rehabilitacji zaburzeń psychicznych</i>. (s. 6-16). Warszawa: Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR.</p> <p>A. P. Goldstein, B. Glick, J.C Gibbs (2004), <i>ART.-Program Zastępowania Agresji</i>. Warszawa: Instytut „Amity”</p> <p>B. Winczura, (2008) <i>Dziecko z autyzmem: Terapia deficytów poznawczych, a teoria umysłu</i>. Kraków: Impuls</p>											
Literatura uzupełniająca	<p>Timmins S., Gray C. (2018) <i>Skuteczne historyjki społeczne dla młodszych dzieci z autyzmem</i>. Warszawa: Harmonia</p> <p>Węglarz J., Bentkowska D. (2020) <i>Trening Umiejętności Społecznych dla dzieci i młodzieży</i>. Warszawa: Harmonia</p> <p>Lasota A. (2021) <i>Trening Umiejętności Emocjonalnych i Społecznych dzieci</i>”. Warszawa: Difin</p> <p>Mellwee Meyers J. (2019) <i>Rozwijanie umiejętności życiowych u dzieci z autyzmem lub zespołem Aspergera</i>. Warszawa: Harmonia</p> <p>Gutstein S. E. (2012) <i>Księga RDI</i>. Warszawa: Fundacja rozwiązać autyzm</p>											
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)												
Liczba godzin w kontakcie	Rodzaj aktywności							Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne			

z prowadzącymi	Wykład	15	9
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	30	18
	Udział w innych formach kontaktu bezpośredniego	18	36
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	20	20
	Przygotowanie prac pisemnych		
	Przygotowanie do ćwiczeń	20	20
	Przygotowanie do egzaminu		
	Wykonanie zadania praktycznego	10	10
	Przygotowanie projektu /prezentacji		
	Inne	12	12
Ogólny bilans czasu pracy studenta		125	125
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		5	5
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie INP: www.inp.uni.opole.pl			
UWAGI:	Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2024/2025		
Koordinator przedmiotu: Mgr Karolina Hasik	Zespół dydaktyczny: Mgr Karolina Hasik		

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	METODYKA EDUKACJI I TERAPII OSÓB Z ASD ZE SPRZEŻONYMI NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI		
Kierunek	PEDAGOGIKA SPECJALNA		
Poziom studiów	jednolite magisterskie		
Kod		Punktacja ECTS	5
Wydział	Nauk Społecznych	Tryb studiów	Stacjonarne/niestacjonarne
Rok studiów	X	Semestr	9
Język przedmiotu	Polski	Moduł	Moduł przedmiotów z zakresu Edukacji i terapii osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu
EFEKTY UCZENIA SIĘ			
Obszary	Efekty przedmiotowe		Odniesienia do efektów kierunkowych
Wiedza	<p>W 1 – Zna i rozumie terminologię stosowaną w pedagogice specjalnej: pojęcie spektrum autyzmu oraz niepełnosprawności sprzężone.</p> <p>W 2 – Zna i rozumie wybrane metody oraz złożone zależności między nimi oraz zna przykłady terapii wybranymi metodami w zakresie dobrych praktyk z dziećmi i młodzieżą ze spektrum autyzmu ze sprzężonymi niepełnosprawnościami.</p> <p>W 3 – posiada merytoryczną i metodyczną wiedzę niezbędną do prowadzenia zajęć z uwzględnieniem indywidualizacji względem uczniów z ASD i sprzężonymi niepełnosprawnościami.</p> <p>W 4 – Zna i rozumie najważniejsze koncepcje metod oraz stosowanie zasad ortodydaktyki w pracy i terapii uczniów z ASD ze sprzężonymi niepełnosprawnościami.</p>		<p>E.1A.W1.</p> <p>E.1A.W2.</p> <p>E.2A.W1.</p>

Umiejętności	<p>U 1 – potrafi rozpoznać i zrozumieć specyficzne problemy funkcjonowania osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu oraz zastosować wiedzę do prowadzenia zajęć w grupach zróżnicowanych, z uwzględnieniem indywidualizowania zadań, dostosowywania metod i treści do potrzeb i możliwości ucznia z ASD i sprzężonymi niepełnosprawnościami.</p> <p>U 2 – potrafi wybrać i zastosować właściwy sposób postępowania, potrafi dobierać środki i metody pracy w celu efektywnego wykonania pojawiających się wyzwań i zadań zawodowych w pracy edukacyjno-rewalidacyjnej z uczniami z zaburzeniami ze spektrum autyzmu</p> <p>U 3 – potrafi opracować i przeprowadzić zajęcia edukacyjne w sposób adekwatny do potrzeb i możliwości ucznia z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, zarówno przy wykorzystaniu dostępnych materiałów i środków, jak też z wykorzystaniem poznanych metod.</p> <p>U 4 – potrafi stosować metody komunikacji wspomagającej i alternatywnej w terapii osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, analizować metody psychologiczno-pedagogiczne stosowanie w terapii autyzmu w kontekście praktyki opartej na dobrej praktyce i przykładach z literatury naukowej, rozwiązywać problemy wychowawcze i stosować korekcję oraz hiperkorekcję zachowania u dzieci lub uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu. Prezentować różne podejścia do edukacji i terapii tych dzieci i uczniów, opisać modele edukacyjno-terapeutyczne, wybrane metody oraz formy pracy i terapii, planować i realizować pracę z rodzicami lub opiekunami dziecka lub ucznia z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, wsparcie terapeutyczne i pomoc psychospołeczną rodzinie.</p>	<p>E.1A.U1.</p> <p>E.1A.U2.</p> <p>E.2A.U1.</p>
Kompetencje społeczne	<p>K 1 - Jest gotowy do okazywania empatii, szacunku i życzliwości wszystkim dzieciom i uczniom ze spektrum autyzmu i niepełnosprawnościami sprzężonymi.</p> <p>K 2 - Jest gotowy do profesjonalnego rozwiązania problemów metodycznych oraz konfliktów interpersonalnych w zespole klasowym. Prowadzi proces integracji i propaguje ideę wzajemnego wsparcia uczniów w klasie zróżnicowanej.</p>	<p>E.1A.K1.</p> <p>E.1A.K2.</p> <p>E.2A.K2.</p> <p>E.2A.K1.</p> <p>E.2A.K3</p> <p>E.2A.K4.</p>
Forma zajęć:	Wykład, ćwiczenia	
Metody prowadzenia wykładów	Wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną, prezentowanie przykładów dobrej praktyki.	
Metody prowadzenia ćwiczeń	analiza tekstów, dyskusja, metoda przypadków, metoda sytuacyjna, metoda projektu, metody eksponujące	

Forma zaliczenia zajęć	Wykład: zaliczenie Ćwiczenia: zaliczenie na ocenę											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi Ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania praktycznego	Projekt indywidualny	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	Projekty grupowe	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
	X	X						X				
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)	50	30						30				
TREŚCI MERYTORYCZNE												
Wymagania wstępne	<p>Podstawowa wiedza z zakresu pedagogiki specjalnej, pedagogiki ogólnej i psychologii ogólnej.</p> <p>Podstawowa wiedza z zakresu funkcjonowania procesów poznawczych uczniów ze spektrum autyzmu i ze sprzężonymi niepełnosprawnościami.</p>											
Cele przedmiotu	<p>C 1 - Zajęcia mają na celu przekazanie wiedzy dotyczącej metod i form edukacji dostępnej dla dzieci i młodzieży z ASD.</p> <p>C 2 – Studenci zapoznają się z teoretycznymi i praktycznymi przesłankami z zakresu metodyki pracy z dziećmi i młodzieżą ze spektrum autyzmu oraz ze sprzężonymi niepełnosprawnościami.</p> <p>C 3 – Zapoznają się z różnymi metodami nauczania, i wychowania oraz z różnymi metodami wspierającymi wszechstronny rozwój uczniów z ASD ze sprzężonymi niepełnosprawnościami</p> <p>C 4 – Zajęcia mają na celu przedstawienie studentom szerokiego wachlarza możliwych metod do stosowania w terapii i edukacji dzieci ze spektrum autyzmu oraz zapoznanie z różnorodnością funkcjonalną naszych uczniów, ich potrzeb, problemów w rzeczywistości szkolnej. Ze szczególnym uwzględnieniem uczniów ze sprzężonymi niepełnosprawnościami.</p>											

<p style="text-align: center;">Treści merytoryczne przedmiotu</p>	<p>Wykłady:</p> <ol style="list-style-type: none"> Omówienie i przeanalizowanie całego spektrum zaburzeń autystycznych oraz możliwych niepełnosprawności sprzężonych pod względem rozwoju motorycznego, percepcyjnego, komunikacyjnego i społecznego. Zaprezentowanie i szczegółowe omówienie wybranych metod i ich możliwości zastosowania w edukacji i rewalidacji uczniów z ASD ze sprzężonymi niepełnosprawnościami: Metoda Ośrodków Pracy, Metoda Frosting, Kinezylogia Edukacyjna, Terapia Integracji Sensorycznej, Videotrening Komunikacji, Hiperkorekcja, metody instrumentalne, Metoda Opcji, Metoda Son-Rise, Program Aktywności Knillów, Alternatywna i Wspomagająca Komunikacja – AAC i inne. <p>Ćwiczenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> Rozwinięcie u nauczycieli/słuchaczy umiejętności rozpoznawania potrzeb psychospołecznych i funkcjonalnych uczniów oraz na tej podstawie doboru odpowiednich metod edukacyjnych i terapeutycznych z uwzględnieniem indywidualizacji podejścia do ucznia. Kształtowanie umiejętności modyfikacji metod i wyboru odpowiednich elementów w celu stworzenia spersonalizowanego działania względem ucznia z ASD ze sprzężonymi niepełnosprawnościami. Przedstawienie i rozwijanie umiejętności stosowania zasad ortodydaktyki oraz zasad ukierunkowanych na pracę z osobami ze spektrum autyzmu w pracy edukacyjnej i rewalidacyjnej. Charakterystyka podstawowych trudności poznawczych, emocjonalnych i społecznych uczniów z ASD ze sprzężonymi niepełnosprawnościami oraz strategii radzenia sobie z nimi. 		
<p style="text-align: center;">Literatura podstawowa</p>	<ol style="list-style-type: none"> Tkaczyk G., Metodyka nauczania i wychowania początkowego w szkole specjalnej, UMCS, Lublin 2014 R. Kaufman, Autyzm - przełom w podejściu, Vivante D. Zoller, Gdybym mógł z wami rozmawiać, SYNAPSIS B. N. Kaufman, Przebudzenie naszego syna, SYNAPSIS A. Wojciechowska, Autyzm i AAC. Alternatywne i wspomagające sposoby porozumiewania się w edukacji osób z autyzmem, IMPULS P. Dennison, Gimnastyka mózgu, Międzynarodowy Instytut Neurokinezylogii W. Reczek, Zobaczyc Zrozumiec Zmienic. Wideotrening komunikacji, Wydawnictwo PLUS T. Grandin, Byłam dzieckiem autystycznym, Wydawnictwo Warszawa H. Jaklewicz, Holding Therapy. Leczenie metodą wymuszonego kontaktu, Psychoterapia 1983, nr 3 		
<p style="text-align: center;">Literatura uzupełniająca</p>	<ol style="list-style-type: none"> Angela Baker, Autyzm, Therapy and Fun, Outskirts Press 2010 		
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)			
<p style="text-align: center;">Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi</p>	Rodzaj aktywności	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
	Wykład	15	9
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	30	18
	Udział w innych formach kontaktu bezpośredniego	18	36
<p style="text-align: center;">Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi</p>	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	20	20
	Przygotowanie prac pisemnych		
	Przygotowanie do ćwiczeń	20	20
	Przygotowanie do egzaminu/kolokwium	10	10

	Wykonanie zadania praktycznego		
	Przygotowanie projektu /prezentacji		
	Inne	12	12
Ogólny bilans czasu pracy studenta		125	125
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		5	5
KONTAKT: Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie INP: www.inp.uni.opole.pl			
UWAGI:		Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2024/2025	
Koordinator przedmiotu: Mgr Alicja Wróblewska		Zespół dydaktyczny: Mgr Alicja Wróblewska	

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	METODY I FORMY PRACY Z DZIECKIEM Z ZABURZENIAMI ZE SPEKTRUM AUTYZMU		
Kierunek	PEDAGOGIKA SPECJALNA		
Poziom studiów	jednolite magisterskie		
Kod		Punktacja ECTS	5
Wydział	Nauk Społecznych	Tryb studiów	Stacjonarne/niestacjonarne
Rok studiów	X	Semestr	9
Język przedmiotu	Polski	Moduł	Moduł przedmiotów z zakresu Edukacji i terapii osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu
EFEKTY UCZENIA SIĘ			
Obszary	Efekty przedmiotowe		Odniesienia do efektów kierunkowych
Wiedza	W 1 – zna cele oraz treści kształcenia i wychowania uczniów z ASD W 2 – zna i rozumie podstawowe terminy opisujące i wyjaśniające zaburzenia ze spektrum autyzmu W 3 – zna i rozumie specyfikę funkcjonowania osób ze spektrum autyzmu W 4 – zna i rozumie metody wczesnego wspomagania rozwoju, rehabilitacji, terapii stosowanych w pracy z osobami z ASD oraz posiada wiedzę w zakresie metodyki nauczania i wychowania dzieci z zaburzeniami autystycznymi W 5 – zna i rozumie przepisy prawne odnoszące się do opieki i wychowania oraz działań edukacyjno-rehabilitacyjnych osób z ASD oraz posiada wiedzę w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy		E.1A.W1. E.1A.W2. E.2A.W1.

Umiejętności	<p>U 1 – potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę w celu diagnozowania i projektowania działań praktycznych, w tym szczególnie rozpoznawania objawów zachowania wskazujących na istnienie zaburzeń autystycznych</p> <p>U 2 – potrafi wybrać i zastosować właściwy dla danej działalności pedagogicznej sposób postępowania, potrafi dobierać środki i metody pracy w celu efektywnego wykonania pojawiających się wyzwań i zadań zawodowych, w tym zwłaszcza w pracy edukacyjno-rewalidacyjnej z osobami z zaburzeniami ze spektrum autyzmu</p> <p>U 3 – potrafi analizować i krytycznie oceniać przydatność różnych metod i dobrać indywidualne metody pracy w zależności od potrzeb dziecka</p> <p>U 4 – potrafi w oparciu o znajomość regulacji prawnych opracować i wdrażać programy i procedury w zakresie kształcenia uczniów z ASD, zwłaszcza w przedszkolach i szkołach podstawowych oraz w placówkach pozaoświatowych</p>		<p>E.1A.U1.</p> <p>E.1A.U2.</p> <p>E.2A.U1.</p>									
Kompetencje społeczne	<p>K 1 - jest wrażliwy na wieloaspektowe potrzeby dzieci z zaburzeniami rozwojowymi powodującymi niepełnosprawność, ma świadomość istnienia etycznego wymiaru diagnozowania i oceniania uczniów z ASD</p> <p>K 2 – jest wrażliwy na problemy edukacyjne, przejawia gotowość do komunikowania się i współpracy z otoczeniem, w tym z osobami niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie, oraz do aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania pedagogiczne, głównie na rzecz osób z ASD</p>		<p>E.1A.K1.</p> <p>E.1A.K2.</p> <p>E.2A.K2.</p> <p>E.2A.K1.</p> <p>E.2A.K3</p> <p>E.2A.K4.</p>									
Forma zajęć:	wykład, ćwiczenia											
Metody prowadzenia wykładów	wykład problemowy, wykład z prezentacją											
Metody prowadzenia ćwiczeń	analiza tekstów, dyskusja, metoda przypadku, metoda sytuacyjna											
Forma zaliczenia zajęć	<p>Wykład: zaliczenie</p> <p>Ćwiczenia: zaliczenie na ocenę</p>											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania praktycznego	Projekt indywidualny	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	Projekty grupowe	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
		X					X	X	X			
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)		50					15	15	20			

TREŚCI MERYTORYCZNE	
Wymagania wstępne	
Cele przedmiotu	<p>C 1 – Słuchacz prawidłowo używa terminów odnoszących się do zaburzeń ze spektrum autyzmu. Definiuje te zaburzenia.</p> <p>C 2 – Dokonuje charakterystyki metod pracy indywidualnej i grupowej z dziećmi z ASD.</p> <p>C 3 - Wymienia podstawowe kryteria diagnostyczne. Wymienia metody diagnostyczne.</p> <p>C 4 – Potrafi ukazać możliwości realizacji działań edukacyjnych, rewalidacyjnych i terapeutycznych w stosunku do uczniów ze spektrum autyzmu.</p> <p>C 5 - Zna podstawowe podejścia terapeutyczne i porównuje je ze sobą, wskazując na przydatność w terapii osób z ASD.</p>
Treści merytoryczne przedmiotu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Terminologia, klasyfikacja i epidemiologia zaburzeń ze spektrum autyzmu (pojęcie "spektrum zaburzeń autystycznych", cechy i zachowania uczniów z ASD, triada zaburzeń charakterystycznych dla ASD – ICD - 10, zaburzenia ze spektrum autyzmu wg nowej klasyfikacji ICD -11). 2. Przyczyny zaburzeń ze spektrum autyzmu. Rola czynników genetycznych i środowiskowych. Neuroanatomiczne i neurofizjologiczne korelaty spektrum autyzmu. 3. Specjalne potrzeby edukacyjne uczniów z ASD (charakterystyka ucznia z zaburzeniami ze spektrum autyzmu). Omówienie konsekwencji zaburzeń ze spektrum autyzmu dla uczenia się na sposób szkolny. Zasady pracy z uczniem z ASD w kontekście dysfunkcji komunikacyjnych, społecznych, poznawczych, sensorycznych. 4. Wspomaganie rozwoju uczniów z ASD - metody, formy i środki pracy z uczniem (m.in. Integracja sensoryczna, Metoda M.C. Kepharta, Metoda SI, Terapia Handle, treningi słuchowe, Metoda Krakowska). 5. Komunikacja uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu. 6. Podstawowe zasoby ucznia z ASD: umiejętność naśladowania, dzielenie wspólnego pola uwagi. 7. Diagnoza funkcjonalna ucznia z ASD, diagnoza edukacyjna – narzędzia diagnozy. 8. Dostosowanie pomocy dydaktycznych do potrzeb i możliwości ucznia z ASD. 9. Terapia, edukacja i rehabilitacja osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu. Podejścia terapeutyczne. Wczesna interwencja. Efektywność terapii. 10. Scenariusze zajęć dydaktycznych i zajęć rewalidacyjnych dla uczniów z ASD.
Literatura podstawowa	<p>Attwood, T. (2007). Zespół Aspergera. Kompletny przewodnik. Poznań: Wyd. Zysk i S-ka.</p> <p>Ball, J. (2016). Autyzm a wczesna interwencja. Gdańsk: Wyd. Harmonia</p> <p>Barbera, Mary Lynch (2017). Metoda zachowań werbalnych : jak uczyć dzieci z autyzmem i innymi zaburzeniami rozwojowymi. Warszawa : Fundacja Sclaris.</p> <p>Frith, U. (2006). Autyzm. Wyjaśnienie tajemnicy. Gdańsk: GWP.</p> <p>Gałeczki, P., Szulc, A. (2023). Rozpoznanie wg ICD 11. Wyd. Edra Urban & Partner.</p> <p>Kaczmarek, B.B. (2015). Autyzm i AAC. Alternatywne i wspomagające sposoby porozumiewania się w edukacji osób z autyzmem. Kraków: AAC.</p> <p>Kossewska, J. (2009). Kompleksowe wspomaganie uczniów z autyzmem i zaburzeniami pokrewnymi. Kraków. Oficyna Wydawnicza: „Impuls”.</p> <p>Pągowska, M.(2017). Dydaktyka specjalistyczna ukierunkowana na spektrum autyzmu. W: J. Głodkowska (red.). Dydaktyka specjalna. Od systematyki do projektowania dydaktyk specjalistycznych. Warszawa: PWN.</p> <p>Pisula, E. (2012). Autyzm. Od badań mózgu do praktyki psychologicznej. Gdańsk: GWP.</p> <p>Rogers, S.J., Dawson, G. (2015). Early Start Denver Model dla małych dzieci z autyzmem. Warszawa: Fundacja Rozwiązać Autyzm.</p> <p>Szatmari, P. (2004). Uwieczony umysł. Opowieści o ludziach z autyzmem. Kraków: Wyd. Znak</p>

Literatura uzupełniająca	<p>Attwood, T. (2006). Terapia poznawczo-behawioralna (CBT). W: L. H. Willey (red.), Zespół Aspergera w okresie dojrzewania (str. 47-82). Warszawa: Wyd. "Fraszka Edukacyjna" we współpracy z Fundacją Synapsis.</p> <p>Baker, B. L., Brightman, A. J. (2008). Kroki ku samodzielności. Warszawa: Medipage, cz. 1.</p> <p>Dawidiuk, I. (2009). Wpływ diety na zachowania autystyczne. Czy taka interwencja jest możliwa? W: B. Winczura (red.), Autyzm. Na granicy zrozumienia (str. 9-22). Kraków: Wydawnictwo Impuls.</p> <p>Gruna-Ożarówka, A. (2009). Umysł niewspółodczuwający. Neurobiologia autyzmu. W: B. Winczura (red.), Autyzm. Na granicy zrozumienia (str. 9-22). Kraków: Wydawnictwo Impuls.</p> <p>Gillberg, Ch. (2005). Kliniczne i neurobiologiczne aspekty zespołu Aspergera na podstawie sześciu badań rodzin. W: U. Frith (red.), Autyzm i zespół Aspergera. Warszawa: Wyd. Lekarskie PZWL.</p> <p>Howlin, R. (2006). Zespół Aspergera u nastolatków. W: L. H. Willey (red.), Zespół Aspergera w okresie dojrzewania (str. 17-46). Warszawa: Wyd. "Fraszka Edukacyjna" we współpracy z Fundacją Synapsis.</p> <p>Kawa, R. (2009). Wybrane techniki rozwijania umiejętności społecznych w pracy z dziećmi z autyzmem metodą stosowanej analizy zachowania. W: M. Gambin i E. Łukowska (red.), Wspomaganie rozwoju osób z autyzmem (str. 25-39). Warszawa: Wydawnictwo UW.</p> <p>Kozłowski, J. (2003). Zastosowanie teorii uczenia się w terapii małych dzieci z autyzmem na przykładzie projektu wczesnej interwencji O. I. Lovaasa. W: D. Danielewicz i E. Pisula (red.), Terapia i edukacja osób z autyzmem. Wybrane zagadnienia (s. 49-69). Warszawa: Wyd. APS.</p> <p>McClannahan, L. E., Krantz, P. J. (2002). Plany aktywności dla dzieci z autyzmem. Uczenie samodzielności. Gdańsk: Stowarzyszenie Pomocy Osobom Autystycznym.</p> <p>Olechnowicz, H. (2004). Wokół autyzmu. Warszawa: WSiP.</p> <p>Pisula, E. (2005). Małe dziecko z autyzmem. Gdańsk: GWP</p> <p>Pisula, E. (2012). Rodzice dzieci z autyzmem. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.</p> <p>Rynkiewicz, A. (2009). Zespół Aspergera. Inny mózg. Inny umysł. Gdańsk: Wydawnictwo Harmonia.</p> <p>Simone, R. (2016). Aspergirls. Siła kobiet z zespołem Aspergera. Gdańsk: Wyd. Harmonia</p>
---------------------------------	--

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

	Rodzaj aktywności	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15	9
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	30	18
	Udział w innych formach kontaktu bezpośredniego	18	36
	Studium literatury i materiałów źródłowych	12	12
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Przygotowanie prac pisemnych		
	Przygotowanie do ćwiczeń	20	20
	Przygotowanie do egzaminu/kolokwium	10	10
	Wykonanie zadania praktycznego	10	10
	Przygotowanie projektu /prezentacji		
	Inne	10	10
Ogólny bilans czasu pracy studenta		125	125
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		5	5

KONTAKT:

Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie INP: www.inp.uni.opole.pl

UWAGI: Brak.	Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2024/2025
Koordinator przedmiotu: Dr Weronika Kurcz	Zespół dydaktyczny: Dr Weronika Kurcz

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	ORGANIZACJA WSPARCIA I WSPOMAGANIA RODZINY DZIECKA ZE SPEKTRUM AUTYZMU		
Kierunek	PEDAGOGIKA SPECJALNA		
Poziom studiów	Jednolite magisterskie		
Kod		Punktacja ECTS	5
Wydział	Nauk Społecznych	Tryb studiów	Stacjonarne/niestacjonarne
Rok studiów	V	Semestr	10
Język przedmiotu	Polski	Moduł	Moduł przedmiotów z zakresu Edukacji i terapii osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu
EFEKTY UCZENIA SIĘ			
Obszary	Efekty przedmiotowe		Odniesienia do efektów kierunkowych
Wiedza	W 1 - posiada wiedzę pozwalającą zrozumieć zaburzenia rozwojowe dzieci i młodzieży oraz zaburzenia zachowania i wynikające z nich specyficzne potrzeby osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i ich rodzin		E.1A.W2. E.2A.W1.
	W 2 -posiada wiedze o uczestnikach działalności edukacyjnej, wychowawczej i opiekuńczej, w tym posiada wiedzę obejmującą modele współpracy pedagogów specjalnych z rodzicami		E.1A.W2. E.2A.W1.
	W 3 - zna i rozumie zagadnienia pracy z rodzicami i opiekunami dziecka lub ucznia z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, wsparcie terapeutyczne i pomoc psychospołeczną rodzinie		E.1A.W2. E.2A.W1.
Umiejętności	U 1 - potrafi współpracować z rodziną i specjalistami w zakresie organizacji działań na rzecz rozwoju i podwyższania potencjału rozwojowego osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu		E.1A.U2. E.2A.U1.
	U 2 – potrafi współpracować z nauczycielami, specjalistami i rodzicami w zakresie diagnozy i terapii osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu		E.1A.U2. E.2A.U1.
	U 3 - planować i realizować pracę z rodzicami lub opiekunami dziecka lub ucznia z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, wsparcie terapeutyczne i pomoc psychospołeczną rodzinie, określać i realizować wsparcie osoby z zaburzeniami ze spektrum autyzmu w dorosłym życiu		E.1A.U2. E.2A.U1.
Kompetencje społeczne	KS 1 - jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych		E.1A.K2. E.2A.K2.

	KS 2 - jest gotów do okazywania empatii dzieciom i uczniom potrzebującym wsparcia i pomocy;		E.2A.K2.									
	KS 3 - jest gotów do profesjonalnego rozwiązania konfliktów w klasie szkolnej i grupie wychowawczej		E.2A.K2. E.2A.K3 E.2A.K4.									
Forma zajęć:	Wykład, Ćwiczenia											
Metody prowadzenia wykładów	Wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną											
Metody prowadzenia ćwiczeń	analiza tekstów, dyskusja, metoda przypadków, metody warsztatowe											
Forma zaliczenia zajęć	Ćwiczenia: zaliczenie na ocenę											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi Usne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania praktycznego	Projekt indywidualny	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	Projekty grupowe	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
	X					x	x	X				
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)	20%					40%	20%	20%				
TREŚCI MERYTORYCZNE												
Wymagania wstępne	Przed rozpoczęciem nauki przedmiotu uczestnik studiów powinien posiadać elementarną wiedzę z zakresu pedagogiki ogólnej oraz pedagogiki specjalnej.											
Cele przedmiotu	C 1 – Zdobycie wiedzy z zakresu metod pracy z rodziną ucznia z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i innymi specjalistami C 2 – Poznanie specyfiki funkcjonowania rodzin uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu C 3 – Opanowanie wiedzy z zakresu dostępnych form pomocy i wsparcia rodzicom uczniów z autyzmem											
Treści merytoryczne przedmiotu	1. Wprowadzenie do badań nad rodzicami dzieci z autyzmem 2. Zagadnienie stresu rodzicielskiego w kontekście rodzin dzieci z autyzmem 3. Strategie radzenia sobie ze stresem przez rodziców dzieci z autyzmem 4. Specyfika interakcji rodzic – dziecko z autyzmem 5. Dzieci z autyzmem w percepcji matek i ojców 6. Charakterystyka współpracy rodziców dzieci z autyzmem ze specjalistami 7. Wybrane formy pomocy i wsparcia rodzicom dzieci z autyzmem 8. Charakterystyka środowiska wychowawczego ucznia z autyzmem 9. Edukacja uczniów z autyzmem 10. Charakterystyka postaw rodzicielskich rodziców dzieci z autyzmem 11. Wybrane metody współpracy z rodzicami dzieci z autyzmem i specjalistami 12. Wybrane strategie pracy z dzieckiem z autyzmem 13. Psychospołeczna sytuacja uczniów dotkniętych autyzmem											
Literatura podstawowa	1. E. Pisula, <i>Rodzice dzieci z autyzmem</i> , Wydawnictwo PWN, Warszawa 2012. 2. A. Prokopiuk, <i>Uczeń z autyzmem</i> , Wydawnictwo UMCS, Lublin 2017. 3. V. M. Boone, <i>Wychowując dziecko z autyzmem. Pozytywne strategie oparte na terapii behawioralnej</i> , Wydawnictwo UJ, Kraków 2020. 4. H. Liberska (red.) <i>Dziecko niepełnosprawne w rodzinie</i> , Wydawnictwo Difin, Warszawa 2011.											
Literatura uzupełniająca	1. I. Obuchowska (red.), <i>Dziecko niepełnosprawne w rodzinie</i> , Wydawnictwo WSiP, Warszawa 1991.											
Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)												
Liczba godzin w kontakcie	Rodzaj aktywności						Studia stacjonarne			Studia niestacjonarne		

z prowadzącymi	Wykład	15	9
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	30	18
	Udział w innych formach kontaktu bezpośredniego	18	36
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	20	20
	Przygotowanie prac pisemnych		
	Przygotowanie do ćwiczeń	20	20
	Przygotowanie do egzaminu		
	Wykonanie zadania praktycznego	15	15
	Przygotowanie projektu /prezentacji		
	Inne	7	7
Ogólny bilans czasu pracy studenta		125	125
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		5	5

KONTAKT:

Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie INP: www.inp.uni.opole.pl

UWAGI:

Okres ważności karty przedmiotu:
od roku akademickiego 2024/2025

**Koordynator przedmiotu:
Dr Beata Górnicka**

**Zespół dydaktyczny:
Dr Beata Górnicka**

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	METODYKA ORGANIZACJI WSPARCIA I WSPOMAGANIA RODZINY DZIECKA ZE SPEKTRUM AUTYZMU		
Kierunek	PEDAGOGIKA SPECJALNA		
Poziom studiów	Jednolite magisterskie		
Kod		Punktacja ECTS	5
Wydział	Nauk Społecznych	Tryb studiów	Stacjonarne/niestacjonarne
Rok studiów	V	Semestr	10
Język przedmiotu	Polski	Moduł	Moduł przedmiotów z zakresu Edukacji i terapii osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu
EFEKTY UCZENIA SIĘ			
Obszary	Efekty przedmiotowe		Odniesienia do efektów kierunkowych
Wiedza	W 1 - posiada wiedzę pozwalającą zrozumieć zaburzenia rozwojowe dzieci i młodzieży oraz zaburzenia zachowania i wynikające z nich specyficzne potrzeby osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu oraz potrzeby ich rodzin		E.1A.W2. E.2A.W1.
	W 2 - posiada wiedzę o uczestnikach działalności edukacyjnej, wychowawczej i opiekuńczej, w tym posiada wiedzę obejmującą modele współpracy pedagogów specjalnych z rodzicami		E.1A.W2. E.2A.W1.
	W 3 - zna i rozumie zagadnienia pracy z rodzicami i opiekunami dziecka lub ucznia z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, wsparcie terapeutyczne i pomoc psychospołeczną rodzinie		E.1A.W2. E.2A.W1.
Umiejętności	U 1 - potrafi współpracować z rodziną i specjalistami w zakresie organizacji działań na rzecz rozwoju i optymalizacji potencjału rozwojowego osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu		E.1A.U2. E.2A.U1.
	U 2 – potrafi współpracować z nauczycielami, specjalistami i rodzicami w zakresie diagnozy i terapii osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu		E.1A.U2. E.2A.U1.
	U 3 – potrafi planować i realizować pracę z rodzicami lub opiekunami dziecka lub ucznia z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, wsparcie terapeutyczne i pomoc psychospołeczną rodzinie, określać i realizować wsparcie na rzecz osoby z zaburzeniami ze spektrum autyzmu w dorosłym życiu		E.1A.U2. E.2A.U1.
Kompetencje społeczne	KS 1 - jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych		E.1A.K2. E.2A.K2.

	KS 2 - jest gotów do okazywania empatii dzieciom i uczniom potrzebującym wsparcia i pomocy oraz ich rodzinom		E.2A.K2.									
	KS 3 - jest gotów do profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie szkolnej i grupie wychowawczej oraz w środowisku społecznym		E.2A.K2. E.2A.K3 E.2A.K4.									
Forma zajęć:	Wykład, Ćwiczenia											
Metody prowadzenia wykładów	Wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną											
Metody prowadzenia ćwiczeń	analiza tekstów, dyskusja, metoda przypadków, metody warsztatowe											
Forma zaliczenia zajęć	Ćwiczenia: zaliczenie na ocenę											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi Ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania praktycznego	Projekt indywidualny	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	Projekty grupowe	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
	X					x	x	X				
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)	20%					40%	20%	20%				
TREŚCI MERYTORYCZNE												
Wymagania wstępne	Przed rozpoczęciem nauki przedmiotu uczestnik studiów powinien posiadać elementarną wiedzę z zakresu pedagogiki ogólnej oraz pedagogiki specjalnej.											
Cele przedmiotu	C 1 – Zdobycie wiedzy z zakresu metod pracy z rodziną ucznia z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i innymi specjalistami C 2 – Poznanie specyfiki funkcjonowania rodzin uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu C 3 – Opanowanie wiedzy z zakresu dostępnych form pomocy i wsparcia rodzicom uczniów z autyzmem											
Treści merytoryczne przedmiotu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawy zaburzeń ze spektrum autyzmu, diagnoza i funkcjonowanie osób ze spektrum 2. Zagadnienie funkcjonowania rodziny z dzieckiem z niepełnosprawnością, w tym szczególnie ze spektrum autyzmu 3. Dzieci z autyzmem w percepcji matek i ojców 4. Stres rodzicielski w sytuacji rodziny z dzieckiem z autyzmem i rodzicielskie strategie radzenia sobie ze stresem 5. Współczesne tendencje w zakresie edukacji dzieci i młodzieży z zaburzeniami ze spektrum w różnych fazach rozwoju 6. Charakterystyka współpracy rodziców dzieci z autyzmem ze szkołą i specjalistami 7. Wybrane formy pomocy i wsparcia rodzicom dzieci ze spektrum autyzmu (asystentura) 8. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje pozarządowe i ich działalność na rzecz pomocy i wsparcia osób z autyzmem i ich rodzin (SYNAPSIS, Prodeste, W Spektrum Życia i tp.) 9. Rola i znaczenie grup wsparcia i samopomocy – charakterystyka dobrych praktyk 											

Literatura podstawowa	<p>E. Pisula, Rodzice dzieci z autyzmem, Wydawnictwo PWN, Warszawa 2012.</p> <p>A. Prokopiuk, Uczeń z autyzmem, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2017.</p> <p>V. M. Boone, Wychowując dziecko z autyzmem. Pozytywne strategie oparte na terapii behawioralnej, Wydawnictwo UJ, Kraków 2020.</p> <p>B. Górnicka, Rodzic opiekunem, wychowawcą i towarzyszem dziecka - o kompetencjach rodziców dzieci z niepełnosprawnością, W: <i>Rodzicielstwo i różne jego oblicza</i>, J. Bągiel, B. Górnicka (red.), Wydawnictwo UO, Opole 2020</p> <p>A. Szafrńska, Sieci społeczne i sieci wsparcia społecznego rodzin osób dorosłych z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, „Niepełnosprawność. Dyskursy Pedagogiki Specjalnej”, 2018, nr 30, s.207-221.</p> <p>A. Szafrńska, Systemy i rodzaje wsparcia społecznego rodziny z dzieckiem autystycznym, „Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Humanitas Pedagogika”, 2015, vol. 11, s.37-45</p> <p>A. Szafrńska, Współpraca szkoły z rodziną dziecka ze spektrum zaburzeń autystycznych: wybrane problemy, „Prace Naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie, Pedagogika”, 2016, vol. 25, nr 1, s.535-545.</p> <p>E. Marczevska, Wsparcie rodziny dziecka z autyzmem w systemie edukacji, „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze”, R. 56, nr 3 (2016), s. 32-37.</p>
Literatura uzupełniająca	<p>I. Obuchowska (red.), Dziecko niepełnosprawne w rodzinie, Wydawnictwo WSiP, Warszawa 1991.</p> <p>H. Liberska (red.) <i>Dziecko niepełnosprawne w rodzinie</i>, Wydawnictwo Difin, Warszawa 2011.</p> <p>B. Górnicka, <i>Zaniedbanie dziecka z niepełnosprawnością – wybrane aspekty zjawiska</i>, W: <i>Zaniedbanie dziecka. Wybrane aspekty zjawiska</i>, B. Górnicka (red.), Wydawnictwo UO, Opole, 2017, s. 49-70/</p>

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

	Rodzaj aktywności	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15	9
	Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium	30	18
	Udział w innych formach kontaktu bezpośredniego	18	36
Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Studiowanie literatury i materiałów źródłowych	20	20
	Przygotowanie prac pisemnych		
	Przygotowanie do ćwiczeń	22	22
	Przygotowanie do egzaminu		
	Wykonanie zadania praktycznego	20	20
	Przygotowanie projektu /prezentacji		
	Inne		
Ogólny bilans czasu pracy studenta		125	125
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)		5	5

KONTAKT:

Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie INP: www.inp.uni.opole.pl

UWAGI: Okres ważności karty przedmiotu: od roku akademickiego 2024/2025

**Koordynator przedmiotu:
Dr Beata Górnicka**

**Zespół dydaktyczny:
Dr Beata Górnicka**

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa	EDUKACJA SEKSUALNA OSÓB ZE SPEKTRUM AUTYZMU		
Kierunek	PEDAGOGIKA SPECJALNA		
Poziom studiów	jednolite magisterskie		
Kod		Punktacja ECTS	5
Wydział	Nauk Społecznych	Tryb studiów	Stacjonarne/niestacjonarne
Rok studiów	V	Semestr	10
Język przedmiotu	Polski	Moduł	Moduł przedmiotów z zakresu Edukacji i terapii osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu
EFEKTY UCZENIA SIĘ			
Obszary	Efekty przedmiotowe		Odniesienia do efektów kierunkowych
Wiedza	<p>W 1 – Student ma wiedzę na temat rozwoju psychoseksualnego człowieka w każdym okresie życia</p> <p>W 2 – zna podstawowe problemy seksualne osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu</p> <p>W 3 – zna literaturę przedmiotową i potrafi wykorzystać ją w pracy z podopiecznymi i rodzicami czy opiekunami.</p>		E.1A.W 2.
Umiejętności	<p>U 1 – Student potrafi rozmawiać z osobą z zaburzeniami ze spektrum autyzmu o seksie, jak również z rodzicami i opiekunami</p> <p>U 2 – ma umiejętności interpersonalne poprawiające jakość kontaktu opiekunów-wychowanków</p> <p>U 3 – potrafi zareagować na sytuacje trudne w relacjach wychowanków.</p>		E.1A.U2.

Kompetencje społeczne	<p>K 1 – Student rozumie ograniczenia w realizacji potrzeb seksualnych osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu</p> <p>K 2 – Student akceptuje prawo osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu do polepszania jakości życia seksualnego</p> <p>K 3 – Student ma świadomość, że wiedza na temat własnej seksualności osoby z zaburzeniami ze spektrum autyzmu jest elementem rozwoju i umiejętności społecznych.</p>											E.1A.K1. E.1A.K2. E.2A.K1.
Forma zajęć:	wykład, ćwiczenia											
Metody prowadzenia wykładów	wykład problemowy, wykład konwersatoryjny											
Metody prowadzenia ćwiczeń	analiza tekstów, dyskusja związana z wykładem, metody eksponujące											
Forma zaliczenia zajęć	<p>Wykład: zaliczenie</p> <p>Ćwiczenia: zaliczenie na ocenę</p>											
Metody sprawdzania efektów kształcenia	Odpowiedzi Ustne	Kolokwia	Sprawdzian praktyczny	Wykonanie zadania praktycznego	Projekt indywidualny	Praca pisemna (esej, referat)	Udział w dyskusji	Aktywność na zajęciach	Projekty grupowe	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
	X						X	X				
Udział procentowy w weryfikacji efektów (100%)	20						20	60				
TREŚCI MERYTORYCZNE												
Wymagania wstępne												
Cele przedmiotu	<p>C 1 – Przelamywanie barier w akceptacji seksualności osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu</p> <p>C 2 – Promowanie i podniesienie poziomu wiedzy na temat seksualności osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu</p> <p>C 3 – Kształtowanie pozytywnych postaw wobec ludzkiej seksualności.</p> <p>C 4 – Przygotowanie studenta do pracy z osobami z zaburzeniami ze spektrum autyzmu w zakresie edukacji seksualnej.</p>											

<p>Treści merytoryczne przedmiotu</p>	<p>Wykład: Rozwój psychoseksualny w kolejnych fazach życia. Rodzina z osobą z zaburzeniami ze spektrum autyzmu. Seksualność osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu – popęd seksualny i jego uwarunkowania. Potrzeby seksualne osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i możliwość ich realizowania w zależności od rodzaju i stopnia niepełnosprawności. Cele i zadania wychowania seksualnego. Postawy rodziców i opiekunów wobec seksualności dziecka z zaburzeniami ze spektrum autyzmu. Wsparcie dla rodziców i opiekunów dzieci i młodzieży z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.</p> <p>Ćwiczenia: Problem przemocy fizycznej i wykorzystania seksualnego dzieci i młodzieży z zaburzeniami ze spektrum autyzmu. Promocja zdrowia seksualnego wśród rodziców, opiekunów i ich wychowanków. Bezpieczne zachowania seksualne. Naturalny rytm płodności. Metody i środki antykoncepcyjne. Zalety i wady. Jak rozmawiać z młodzieżą o seksie? Metody pracy stosowane na zajęciach i rozmowach indywidualnych. Ćwiczenie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych i kryzysowych w relacjach z podopiecznymi oraz ich rodzicami i opiekunami. Edukacja seksualna jako forma terapii i przygotowania do życia społecznego.</p>		
<p>Literatura podstawowa</p>	<p>1.Fornalik I., Jak edukować seksualnie osoby z niepełnosprawnością intelektualną.2011. 2.Lew-Starowicz Z., Życie intymne osób niepełnosprawnych. 1999. 3.Beisert.M., Seks twojego dziecka. Poznań 1991. 4.Henault I., Zespół Aspergera a seksualność.2015</p>		
<p>Literatura uzupełniająca</p>	<p>1 Christiane Verdoux, Encyklopedia wychowania seksualnego. 1993 tom I-IV 2.Kijak. R. J., Seks i niepełnosprawność – doświadczenia osób z niepełnosprawnością intelektualną. Kraków 2010</p>		
<p>Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)</p>			
<p>Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi</p>	<p>Rodzaj aktywności</p>	<p>Studia stacjonarne</p>	<p>Studia niestacjonarne</p>
	<p>Wykład</p>	<p>15</p>	<p>9</p>
	<p>Ćwiczenia / konwersatorium / seminarium</p>	<p>30</p>	<p>18</p>
	<p>Udział w innych formach kontaktu bezpośredniego</p>	<p>18</p>	<p>36</p>
<p>Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi</p>	<p>Studiowanie literatury i materiałów źródłowych</p>	<p>20</p>	<p>20</p>
	<p>Przygotowanie prac pisemnych</p>		
	<p>Przygotowanie do ćwiczeń</p>	<p>20</p>	<p>20</p>
	<p>Przygotowanie do egzaminu</p>		
	<p>Wykonanie zadania praktycznego</p>		
	<p>Przygotowanie projektu /prezentacji Inne</p>	<p>22</p>	<p>22</p>

Ogólny bilans czasu pracy studenta	125	125
Liczba punktów ECTS (25 godz. = 1 punkt)	5	5

KONTAKT:

Wykaz numerów telefonicznych i adresów e-mail znajduje się na stronie INP: www.inp.uni.opole.pl

UWAGI: Brak.

Okres ważności karty przedmiotu:
od roku akademickiego 2024/2024

Koordinator przedmiotu:
Mgr Bożena Brzezińska

Zespół dydaktyczny:
Mgr Bożena Brzezińska